

RAAP-NOTITIE 4218

Plangebied Dorpsstraat 13 te Streefkerk

Gemeente Liesveld

Archeologisch vooronderzoek: een inventariserend
veldonderzoek, karterende fase

Archeologisch Adviesbureau

Colofon

Opdrachtgever: Aannemingsbedrijf Gebr. Blokland BV

Titel: Plangebied Dorpsstraat 13 te Streefkerk, gemeente Liesveld; archeologisch vooronderzoek: een inventariserend veldonderzoek, karterende fase

Status: eindversie

Datum: 11 juni 2012

Auteurs: *J. Sprangers MSc*

Projectcode: STDK

Bestandsnaam: NO4218_STDK

Projectleider: J. Sprangers MSc

Projectmedewerkers: W.B. Verschoof MA, drs. J.E. van Eijk

ARCHIS-vondstmeldingsnummers: niet van toepassing

ARCHIS-waarnemingsnummers: niet van toepassing

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer: niet van toepassing

Bewaarplaats documentatie: RAAP West-Nederland

Autorisatie: drs. T. Nales

Bevoegd gezag: gemeente Liesveld, de heer Benschop

ISSN: 0925-6369

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V.

Leeuwenveldseweg 5b

telefoon: 0294-491 500

1382 LV Weesp

telefax: 0294-491 519

Postbus 5069

E-mail: raap@raap.nl

1380 GB Weesp

© RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V., 2012

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

Samenvatting

In opdracht van Aannemingsbedrijf Gebr. Blokland BV heeft RAAP Archeologisch Adviesbureau in april 2012 een inventariserend veldonderzoek (karterende fase) uitgevoerd in verband met een wijziging in het bestemmingsplan aan de Dorpsstraat 13 te Streefkerk, gemeente Liesveld. Binnen het plangebied zullen enkele nieuwbouwwoningen worden gerealiseerd. Het archeologisch onderzoek diende te worden uitgevoerd omdat realisatie van de bouwplannen zou kunnen leiden tot aantasting of vernietiging van mogelijk aanwezige archeologische resten.

Op basis van een voorgaand bureauonderzoek werd verwacht dat er een rivierduin in de ondergrond van het plangebied aanwezig zou zijn (Mietes, 2007). De verkennende fase van het inventariserend veldonderzoek heeft die aanwezigheid aangetoond (Thijs & Wullink, 2008). Er was dan ook sprake van een (zeer) hoge verwachting voor archeologische resten uit het Mesolithicum, bestaande uit nederzettingen op het rivierduin en/of afvallagen direct grenzend aan het rivierduin.

Het doel van het karterend veldonderzoek was het in kaart brengen van het rivierduin en de aanwezige vindplaatsen op het rivierduin. De resultaten van het veldonderzoek komen overeen met de landschappelijke situatie zoals die tijdens voorgaande onderzoeken is verondersteld. Het uiterste zuiden van het plangebied maakt deel uit van het diep gelegen rivierduin. Gemiddeld genomen ligt het rivierduin tussen de 8,0 m en 9,0 m -NAP en in ieder geval dieper dan 6,65 m -NAP. In noordelijke richting duikt het rivierduin weg tot onder de gehanteerde boordiepte (minimaal 9,0 m -NAP).

Uit de boorgegevens en de grondwatercurve blijkt dat het rivierduin in het Laet Mesolithicum verdrongen is en feitelijk vanaf die periode ongeschikt is geweest voor bewoning. Dit gegeven wordt bevestigd door de zwak ontwikkelde bodems in het rivierduinzand.

Tijdens het veldonderzoek zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen die wijzen op de aanwezigheid van archeologische waarden op het rivierduin of afvallagen in het veen boven het rivierduin. De hoge archeologische verwachting voor de periode Mesolithicum dient dus binnen het onderzoeksgebied naar beneden te worden bijgesteld.

Op basis van de onderzoeksresultaten kan worden geconcludeerd dat bij de realisering van de plannen binnen het onderzoeksgebied geen archeologische waarden zullen worden verstoord op het rivierduin of in het veen direct boven het rivierduin. Indien bij de uitvoering van de werkzaamheden onverwacht toch archeologische resten worden aangetroffen, dan is conform artikel 53 en 54 van de Monumentenwet 1988 (herzien in 2007) aanmelding van de desbetreffende vondsten bij de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap c.q. de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed verplicht (vondstmelding via ARCHIS).

Met betrekking tot de bevindingen van dit onderzoek kan contact opgenomen worden met de gemeente Liesveld (de heer Benschop).

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
1 Inleiding	5
1.1 Kader	5
1.2 Administratieve gegevens.....	5
1.3 Toekomstige situatie en mate van verstoring	6
1.4 Onderzoeksopzet en richtlijnen	6
2 Voorgaand onderzoek.....	8
2.1 Bureau- en inventariserend veldonderzoek (verkenning)	8
2.2 Landschap en archeologische verwachting	8
3 Veldonderzoek	10
3.1 Methoden	10
3.2 Resultaten	10
4 Conclusies en aanbevelingen.....	13
4.1 Conclusies.....	13
4.2 Aanbevelingen	13
Literatuur	14
Gebruikte afkortingen	15
Overzicht van figuren, tabellen en bijlagen	16
Bijlage 1. Boorbeschrijvingen.....	21

1 Inleiding

1.1 Kader

In opdracht van Aannemingsbedrijf Gebr. Blokland BV heeft RAAP Archeologisch Adviesbureau in april 2012 een inventariserend veldonderzoek (karterende fase) uitgevoerd in verband met een wijziging in het bestemmingsplan aan de Dorpsstraat 13 te Streefkerk, gemeente Liesveld. Binnen het plangebied zullen enkele nieuwbouwwoningen worden gerealiseerd (woonbestemming). Het archeologisch onderzoek diende te worden uitgevoerd omdat realisatie van de bouwplannen zou kunnen leiden tot aantasting of vernietiging van mogelijk aanwezige archeologische resten. In 2007 is voor het plangebied een bureauonderzoek uitgevoerd dat in 2008 is aangevuld met een inventariserend veldonderzoek, verkennende fase (Mietes, 2007; Thijs & Wullink, 2008). Uit deze onderzoeken is gebleken er dat een rivierduin in de ondergrond van het plangebied aanwezig is (vanaf 5,8 m -Mv). Op dit rivierduin worden archeologische resten verwacht daterend in de periode Mesolithicum.

Op basis van de resultaten van het verkennend booronderzoek is aanbevolen een karterend booronderzoek uit te voeren met als doel een eerste indruk geven van de aard, omvang, datering, kwaliteit (gaafheid en conservering) en diepteligging van archeologische waarden op het rivierduin. Op basis van de onderzoeksresultaten en de aard en omvang van de voorgenomen bodemingrepen is een advies geformuleerd met betrekking tot eventueel archeologisch vervolgonderzoek.

1.2 Administratieve gegevens

Het plangebied (ca. 0,9 ha) ligt aan de kruising Dorpsstraat - Kerkstraat en Randweg te Streefkerk (figuur 1). Het gebied is afgebeeld op kaartblad 38D van de topografische kaart van Nederland (schaal 1:25.000) en staat kadastraal bekend onder (voormalige) gemeente Streefkerk, Sectie D, nummer 509, 191, 277, 3, 328, 448 en een gedeelte van 447.

Ligging plangebied:	kruising Dorpsstraat - Kerkstraat en Randweg te Streefkerk
Kadastraal bekend onder:	(voormalige) gemeente Streefkerk, Sectie D, nummer 509, 191, 277, 3, 328, 448 en een gedeelte van 447
Kader onderzoek:	bestemmingsplanwijziging
Centrum-coördinaat:	110776 / 434964
Oppervlakte plangebied:	circa 0,9 ha (perceelsgrenzen)
Oppervlakte onderzoeksgebied:	circa 0,3 ha.(bouwblokken)
Grondgebruik:	Grasland met verharding (vloerfunderingen en asfalt); voormalige timmerfabriek en brandweerkazerne.
ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer:	50979

1.3 Toekomstige situatie en mate van verstoring

De geplande werkzaamheden zullen bestaan uit de realisatie van aan aantal nieuwbouwwoningen (figuur 2). Alle woningen worden gefundeerd door middel van betonnen, vierkante heipalen. Gezien de diepteligging van het rivierduin zal enkel verstoring optreden ter plaatse van de aan te leggen heipalen binnen de bouwblokken.

Ter indicatie is de verstoring van de heipalen binnen het totale oppervlak van de bouwblokken berekend. De berekening is uitgevoerd conform het archeologisch beleid van de gemeente Liesveld (Boshoven e.a., 2009). Op basis van de gegevens in tabel 2 en onderstaande uitgangspunten zal binnen het onderzoeksgebied (3220 m²) daadwerkelijk verstoring optreden van binnen een oppervlak van maximaal 57 m². De verstoring van de heipalen bedraagt 1,786 % van het totale bouwoppervlak.

uitgangspunten:

totale oppervlak bouwblokken (m ²):	3220
afmetingvierkante betonpalen (vierkant):	250mm x 250mm
aantal palen bouwblok 1:	7 per bouwmuur
aantal palen bouwblokken 2 t/m 6:	5 per bouwmuur
verstoringfactor (naar Boshoven e.a. 2009):	4
Aantal heipalen bij bergingen:	geen

	lengte	breedte	aantal	opp. heipalen (m ²)	verstoring (opp. x factor 4; m ²)
bouwblok 1	0,25	0,25	21	1,31	5,25
bouwblok 1	0,25	0,25	35	2,19	8,75
bouwblok 2	0,25	0,25	30	1,88	7,50
bouwblok 3	0,25	0,25	40	2,50	10,00
bouwblok 4	0,25	0,25	40	2,50	10,00
bouwblok 5	0,25	0,25	30	1,88	7,50
bouwblok 6	0,25	0,25	30	1,88	7,50
tusselid	0,25	0,25	4	0,25	1,00
totaal:			230	14,38	57,50

Tabel 1: Overzicht van oppervlakte heipalen en verstoring.

1.4 Onderzoekopzet en richtlijnen

Het onderzoek bestond uit een inventariserend veldonderzoek (karterende fase) en is uitgevoerd volgens de normen van de archeologische beroepsgroep (zie artikel 24 van het Besluit archeologische monumentenzorg). De Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA, versie 3.2), beheerd door de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB; www.sikb.nl), geldt in de praktijk als richtlijn. Tabel 2 vermeldt de dateringen van de in dit rapport genoemde geologische en archeologische perioden.

Archeologische perioden			
Tijdperk		Datering	
Nieuwste tijd (= Nieuwe tijd C)		1795	
Nieuwe tijd	B	1650	
	A	1500	
Middeleeuwen	Laat	1250	
	Vol	1050	
	Vroeg	Ottoons	900
		Karolingisch	725
		Mero vingisch laat	525
		Mero vingisch vroeg	450
	Romeinse tijd	Laat	270
Midden		70 na Chr.	
Vroeg		15 voor Chr.	
Prehistorie	IJzertijd	Laat	250
		Midden	500
		Vroeg	800
	Bronstijd	Laat	1100
		Midden	1800
		Vroeg	2000
	Neolithicum (Nieuwe Steenlid)	Laat	2850
		Midden	4200
		Vroeg	4900/5300
	Mesolithicum (Midden Steenlid)	Laat	6450
		Midden	8640
		Vroeg	9700
	Paleolithicum (Oude Steenlid)	Laat	12.500
		Jong B	16.000
		Jong A	35.000
Midden		250.000	
Oud			

Tabel 2. Archeologische tijdschaal.

2 Voorgaand onderzoek

2.1 Bureau- en inventariserend veldonderzoek (verkenning)

Hazenberg Archeologie Leiden heeft in 2007 een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd (Mietes, 2007). Vanwege de ligging op de donk (een monumentterrein van zeer hoge archeologische waarde), de vondsten en resten uit het Mesolithicum elders op de donk en de onverstoorde bodemopbouw gold een zeer hoge archeologische verwachting voor archeologische resten daterend in het Mesolithicum. Het aanbevolen vervolgonderzoek diende te worden uitgevoerd in de vorm van een inventariserend booronderzoek, karterende, dan wel waarderende fase naar archeologische resten uit het Mesolithicum.

Archaeological Research & Consultancy (ARC) heeft in 2008 een inventariserend veldonderzoek, verkennende fase, uitgevoerd (Thijs & Wullink, 2008). Tijdens het booronderzoek zijn 8 boringen verricht rondom de aanwezige verharding en bebouwing. Uit de veldresultaten blijkt dat het rivierduin aanwezig is vanaf 5,8 m -mv. Op het rivierduin ligt een pakket met veen- en kleiafzettingen. In deze pakketten zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen die verband houden met bewoning vanaf de Middeleeuwen (enkel recent puin). Op basis van de resultaten van het veldonderzoek is aanbevolen een karterend veldonderzoek uit te voeren om het verloop van het rivierduin binnen het plangebied nader te bepalen, en aanwezige archeologische waarden op te sporen en te begrenzen.

2.2 Landschap en archeologische verwachting

Rivierduinen zijn ontstaan in een koudere fase van het Weichselien (het Jonge Dryas; 10.950-10.150 voor heden). Vanuit (gedeeltelijk) droogliggende vlechtende riviersystemen (Formatie van Kreftenheye) traden zandverstuivingen op en ontstonden er direct langs de rivierbeddingen duinen. Het zand van de rivierduinen komt sterk overeen met dat van de rivierafzettingen (matig fijn tot grof zand, matig goed gesorteerd, slecht afgerond). Rivierduinafzettingen behoren tot de Formatie van Boxtel, Laagpakket van Delwijnen (Berendsen, 2004).

Verdrinking

Als gevolg van de zeespiegelstijging in het Holoceen zijn de rivierenduinen langzaam bedekt geraakt met veen- en rivierafzettingen. Het landschap kenmerkt zich in het Holoceen door het voorkomen van uitgestrekte veengebieden, waarin lokale meertjes en kronkelende riviertakken aanwezig zijn. De rivierduinen staken gedurende deze periode als heuvels boven het veenlandschap uit, totdat ze, door de voortdurende sedimentatie van veen (Formatie van Nieuwkoop; Hollandveen Laagpakket) en fluviatiele afzettingen (Formatie van Echteld), zijn afgedekt. Met behulp van de hoogteligging van het rivierduinzand en de grondwatercurve die voor de omgeving van het plangebied is opgesteld¹, kan globaal bepaald worden wanneer het rivierduin

¹ De verdrinkingscurve is vastgesteld op het rivierduin van Oud-Alblas, geografisch gezien vergelijkbaar met het rivierduin van Streefkerk.

door 'verdrinking' ongeschikt werd voor bewoning (Berendsen e.a., 2007). De vernatting begon uiteraard in de laagste delen van het rivierduinlandschap als gevolg van de zeespiegelstijging in het Holoceen. De globale trend in tabel 3 toont dat de vernatting in de lagere delen van het rivierduin vrij snel plaatsvond en het rivierduinzand op 6,0 m -NAP of dieper reeds in het Laat Mesolithicum verdronken is.

diepte (m -NAP)	globaal verdrinkingstijdstip	archeologische periode
6	6800 jaar geleden	Vroeg Neolithicum
7	7000 jaar geleden	Laat Mesolithicum
8	7200 jaar geleden	Laat Mesolithicum
9	7300 jaar geleden	Laat Mesolithicum
10	7600 jaar geleden	Laat Mesolithicum

Tabel 3. Verdrinkingstijdstippen voor het rivierduin van Oud-Alblas, geografisch gezien vergelijkbaar met het rivierduin van Streefkerk (naar: Berendsen e.a., 2007).

Archeologisch kader

Gezien de aanwezigheid van een rivierduin in de ondergrond geldt voor het plangebied een (zeer) hoge archeologische verwachting voor archeologische resten uit het Mesolithicum². Deze hoge verwachting is echter sterk afhankelijk van de diepteligging van het rivierduin. Op grotere diepte (vanaf 6,0 m -NAP) verdrinkt het rivierduin zeer snel en is bewoning niet waarschijnlijk. De kans op het aantreffen van archeologisch waardevolle resten op de diep gelegen delen van het rivierduin neemt daarom aanzienlijk af.

Op het rivierduinzand zullen archeologische indicatoren vooral bestaan uit een concentratie van houtskool, (onverbrand) bot, en/of fragmenten vuursteen. Een eventuele vindplaats zal een vondstspreading hebben van maximaal 50 x 50 m. Naast vindplaatsen op het rivierduin zelf, kunnen aan de flanken van het rivierduin afvallagen aanwezig zijn. Deze lagen uit de periode Mesolithicum - Neolithicum worden gekenmerkt door het voorkomen van houtskool, ingewaaid zand, verbrand bot en visresten en kunnen voorkomen in het veen. De verbreiding vanaf het aanhechtingspunt aan het rivierduin zal maximaal 15 m bedragen, de lengte langs het rivierduin maximaal enkele tientallen meters. Men kan van een archeologisch niveau van waarde spreken als de afvalaag in meerdere boringen te vervolgen is (Verbruggen, 1992).

Nederzettingsterreinen van geringe omvang met een korte bewoningsperiode en/of een lage vondstdichtheid en andere vindplaatstypen (zoals grafvelden en akkercomplexen), zijn door middel van een booronderzoek minder snel aan te tonen.

² Archeologische resten uit het Paleolithicum zijn niet aan te treffen gezien de ontstaansperiode van het rivierduin (Berendsen, 2004).

3 Veldonderzoek

3.1 Methodes

Het inventariserend veldonderzoek (IVO) bestond uit een booronderzoek, karterende fase. De onderzoeksmethode voor het veldwerk is bepaald op basis van de resultaten van voorgaande onderzoeken, het protocol inventariserend veldonderzoek uit de KNA versie 3.2 ('stroomdiagram 'keuze onderzoeksmethode karterende vorm' en 'Leidraad inventariserend veldonderzoek deel karterend booronderzoek') en Verbruggen (1992).

Tijdens het veldonderzoek zijn 22 boringen verricht in een viertal raaien met een afstand tussen de boringen van maximaal 10 m³. Er is geboord tot maximaal 10,0 m -Mv met een Edelmanboor met een diameter van 7 cm en een gutsboor met een diameter van 3 cm. De boringen zijn lithologisch conform NEN 5104 (Nederlands Normalisatie-instituut, 1989) beschreven en met een RTK-GPS ingemeten. Het opgeboorde materiaal is in het veld gecontroleerd op de aanwezigheid van archeologische indicatoren (zoals houtskool, vuursteen, aardewerk, en bot). De gehanteerde methode wordt geschikt geacht voor het in kaart brengen van het rivierduin en het opsporen van de grotere nederzettingsterreinen met een archeologische laag (Verbruggen, 1992). De boorbeschrijvingen zijn weergegeven in bijlage 1.

De top van het rivierduin is ter controle bemonsterd met een gutsboor 3 cm (indien aanwezig binnen de gehanteerde boordiepte). Het bemonsterde traject bedroeg minimaal 25 cm. De monsters zijn nat gezeefd met schoon kraanwater over een zeef met een maaswijdte van 2 mm. Het zeefresidu is geïnspecteerd op aanwezigheid van archeologische indicatoren (houtskool, vuursteen, aardewerk en verbrand bot).

Om een regelmatig boorgrid binnen het onderzoeksgebied te verkrijgen, zijn op de betreffende locaties betonboringen verricht.

Ter plaatse van de boringen 5 en 6 is loodverontreiniging in de ondiepe ondergrond geconstateerd (Busz, 2008). Om deze reden zijn de vooraf geplande boringen volgens het PvA niet uitgevoerd (zie figuur 4).

3.2 Resultaten

Verstoord pakket: ophooglaag en bouwvoor

In een groot aantal boringen is vanaf het maaiveld een ophooglaag aanwezig die bestaat uit matig tot zeer grof zand met recente puinresten (boringen 1 t/m 4, 13 t/m 19). De dikte van de

---

³ Naast de uitgevoerde boringen is boordata van de verkennende fase gebruikt om het rivierduin scherper in beeld te krijgen (Thijs & Wullink, 2008; zie figuur 4).

ophooglaag wisselt sterk van 20 cm tot 330 cm (boringen 19 en 2). Daar waar geen ophooglaag aanwezig is, bestaat de bouwvoor voornamelijk uit een sterk humeuze, zandige klei met wortelresten (boringen 20 t/m 29).

Natuurlijke afzettingen: oever- en komgebied

Onder het verstoorde pakket zijn oever- en komafzettingen van de Lek aanwezig (Formatie van Echteld). De top van de oever- en komafzettingen is voor een groot deel opgenomen in het verstoorde pakket en de bouwvoor. Lithologisch gezien bestaan de afzettingen uit (sterk) siltige klei met ijzer- en mangaanconcreties (o.a. boringen 1 t/m 4, 10, 11 en 29). Ter plaatse van boringen 1 t/m 4 zijn enkele silt- en zandlagen in het oeverpakket aanwezig. Naar beneden toe gaan de oever- en komafzettingen over in (al dan niet kleiig) veen (Formatie van Nieuwkoop; Hollandveen Laagpakket). In de veenafzettingen zijn inschakelingen van (slappe) siltige, lichtbruingrijze klei aangetroffen, geïnterpreteerd als zwak dynamische komafzettingen (Formatie van Echteld; o.a. boringen 3, 11, 29).

Rivierduinafzettingen

In 15 boringen is een matig fijn, humusrijk zand aangetroffen dat binnen maximaal 30 cm geleidelijk overgaat in een grijs, humusarm zand (figuur 4)⁴. Dit zand is geïnterpreteerd als rivierduinafzettingen (Formatie van Boxtel; Laagpakket van Delwijnen). In het zuiden van het onderzoeksgebied zijn deze rivierduinafzettingen aanwezig op een diepte tussen 6,5 m en 9,5 m -NAP (boring 21 en 18). Het merendeel van het rivierduinzand is echter aangetroffen tussen de 8,0 m en 9,0 m -NAP.

In het noorden van het plangebied is de top van de rivierduin niet aangetroffen binnen de gehanteerde boordiepte. Uit de boordiepte van boring 2 is af te leiden dat het rivierduin dieper dan 9,0 -NAP ligt (dieper dan 10,0 m -Mv).

Op basis van de kleur van het zand en de organische inhoud zijn in de top van het rivierduinzand drie verschillende bodemhorizonten onderscheiden: een donkerbruingrijze A-horizont, gevolgd door een bruine B-horizont met daaronder een grijze tot lichtgrijze C-horizont. De bodemvorming is echter zwak gebleken: veelal gaat de A-Horizont binnen 15 cm over in een C-horizont, zonder een duidelijke B-horizont. In een aantal boringen is zelfs geen bodem ontwikkeld (o.a. boringen 10, 11, 20 en 21). Dit kan wijzen op een vrij snelle verdrinking van het zand.

Archeologische indicatoren

Tijdens het veldonderzoek zijn in 14 monsters genomen van de top van het rivierduin (zie tabel 4). In de zeefresiduen zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen die wijzen op de aanwezigheid van een archeologische vindplaats. Wel zijn ter plaatse van boring 8, 9, 13, 16, 18 en 19 enkele spikkels houtskool waargenomen in de top van het rivierduin (afmeting < 3 mm). Het is niet bekend of dit houtskool samenhangt met menselijke activiteiten in het verleden of van nature

---

⁴ De boringen waarin geen rivierduinzand is aangetroffen zijn minimaal tot 8 m -Mv doorgezet.

voorkomt (bosbranden). De kans dat het houtskool een antropogene oorsprong *in situ* betreft wordt dus gezien de grootte en de hoeveelheid houtskool zeer klein geacht.

Tijdens het veldonderzoek zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen die wijzen op afval-lagen in het veen.

In het noordelijke deel van het plangebied zijn kleine fragmenten recent puin, aardewerk en dierlijk bot waargenomen in de bouwvoor en in het oeverpakket van de Lek. Deze archeologische indicatoren zijn niet op het rivierduin aangetroffen en worden om die reden niet verder besproken; dit vormde niet het doel van het onderzoek.

boornummer	Diepte (cm -Mv)	archeologische indicator
8	860-900	1 spikkel houtskool (<3mm)
9	845-900	1 spikkel houtskool (<3mm)
10	790-800	geen indicatoren
11	645-665	geen indicatoren
13	775-800	1 spikkel houtskool (<3mm)
14	780-800	geen indicatoren
15	665-690	geen indicatoren
16	655-690	1 spikkel houtskool (<3mm)
18	850-880	1 spikkel houtskool (<3mm)
19	845-890	1 spikkel houtskool (<3mm)
21	520-550	geen indicatoren
22	710-760	geen indicatoren
23	760-800	geen indicatoren
25	835-875	geen indicatoren

Tabel 4: Resultaten zeefanalyse (maaswijdte 2 mm; nat gezeefd).

Evaluatie

De resultaten van het karterend veldonderzoek sluiten aan op de landschappelijke situatie die tijdens het bureau- en het verkennend booronderzoek is geschetst. De geologische opbouw van het plangebied bestaat uit oever- en komafzettingen op rivierduinafzettingen. Gemiddeld genomen ligt het rivierduin tussen de 8,0 m en 9,0 m -NAP en in ieder geval dieper dan 6,65 m -NAP. Gezien de diepteligging van het rivierduin ligt het onderzoeksgebied aan de voet van het rivierduin. Uit de boorgegevens en de grondwatercurve blijkt dat het rivierduin in het Laat Mesolithicum aan het verdrinken is en feitelijk in vanaf die periode ongeschikt is geweest voor bewoning. Dit wordt bevestigd door de zwak ontwikkelde, of niet aanwezig zijnde bodems in het rivierduinzand.

Er zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen die wijzen op de aanwezigheid van archeologische waarden op het rivierduin of afvallagen in het veen direct boven het rivierduin. De hoge archeologische verwachting voor de periode Mesolithicum dient dus binnen het onderzoeksgebied naar beneden te worden bijgesteld.

4 Conclusies en aanbevelingen

4.1 Conclusies

Op basis van de onderzoeksresultaten en de voorgenomen bodemingrepen (paragraaf 1.3) kan worden geconcludeerd dat bij de realisering van de plannen binnen het onderzoeksgebied geen archeologische waarden zullen worden verstoord op het rivierduin of in het veen direct boven het rivierduin.

Specifiek zijn de volgende bevindingen van belang:

- Op basis van het bureauonderzoek werd verwacht dat er een rivierduin in de ondergrond van het plangebied aanwezig zou zijn. De verkennende fase van het inventariserend veldonderzoek heeft die aanwezigheid aangetoond. Er was dan ook sprake een (zeer) hoge verwachting voor archeologische resten uit het Mesolithicum, bestaande uit nederzettingen op het rivierduin en/of afvallagen direct grenzend aan het rivierduin.
- De resultaten van het karterend veldonderzoek komen overeen met de landschappelijke situatie zoals die tijdens het bureauonderzoek is verondersteld. Het uiterste zuiden van het plangebied maakt deel uit van het diep gelegen rivierduin. Gemiddeld genomen ligt het rivierduin tussen de 8,0 m en 9,0 m -NAP en in ieder geval dieper dan 6,65 m -NAP. In noordelijke richting duikt het rivierduin weg tot onder de gehanteerde boordiepte (minimaal 9,0 m -NAP).
- Uit de boorgegevens en de grondwatercurve blijkt dat het rivierduin in het Laat Mesolithicum aan het verdrinken is en feitelijk vanaf die periode ongeschikt is geweest voor bewoning. Dit gegeven wordt bevestigd door de slecht ontwikkelde bodems in het rivierduinzand.
- In de zeefresiduen zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen die wijzen op de aanwezigheid van archeologische waarden op het rivierduin.
- Tijdens het veldonderzoek zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen die wijzen op afvallagen in het veen.

4.2 Aanbevelingen

Op basis van de resultaten van het onderzoek wordt in het kader van de bestaande planvorming aanbevolen geen aanvullende archeologische maatregelen te treffen. Indien bij de uitvoering van de werkzaamheden onverwacht archeologische resten worden aangetroffen, dan is conform artikel 53 en 54 van de Monumentenwet 1988 (herzien in 2007) aanmelding van de desbetreffende vondsten bij de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap c.q. de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed verplicht (vondstmelding via ARCHIS). Op basis van de bevindingen van dit onderzoek neemt de gemeente Liesveld (de heer Benschop).

Literatuur

- Berendsen, H.J.A., B. Makaske, O. van de Plassche, M.H.M. van Ree, S. Das, M. van Dongen, S. Ploumen & W. Schoenmakers**, 2007. *New groundwater-level rise data from the Rhine-Meuse delta - implications for the reconstruction of Holocene relative mean sea-level rise and differential land-level movements*. Netherlands Journal of Geosciences — Geologie en Mijnbouw, 86 - 4, 333 - 354.
- Berendsen, H.J.A.**, 2004. De vorming van het land: inleiding in de geologie en de geomorfologie. Fysische geografie van Nederland. Koninklijke Van Gorcum. Assen.
- Boshoven, E.H., A. Buesink, H.M.M. Geerts, J.S. Krist, L.A. Tebbens & J.M.J. Willems**, 2009. *Regio Alblasserwaard en Vijfheerenlanden. Een archeologische inventarisatie, verwachtings- en beleidsadvieskaart*. BAAC rapport V-08.0185, BAAC bv, Deventer.
- Mietes, E.K.**, 2007. Plangebied Dorpsstraat 13 te Streefkerk, gemeente Liesveld. Archeologisch bureauonderzoek. *Hazenberg Archeologie Leiden bv, Leiden*.
- Nederlands Normalisatie-instituut**, 1989. *Nederlandse Norm NEN 5104, Classificatie van onverharde grondmonsters*. Nederlands Normalisatie-instituut, Delft.
- Thijs, W.J.F. & A.J. Wullink**, 2008. Een archeologisch inventariserend veldonderzoek (IVO) door middel van boringen op de locatie Dorpsstraat 13 te Streefkerk, gemeente Liesveld (Z.-H.). *ARC-rapport 2008-15. Archaeological Research & Consultancy, Geldermalsen*
- Tol, A., P. Verhagen, A. Borsboom & M. Verbruggen**, 2004. Prospectief boren; een studie naar de betrouwbaarheid en toepasbaarheid van booronderzoek in de prospectiearcheologie. *RAAP-rapport 1000*. RAAP Archeologisch Adviesbureau, Amsterdam.
- Verbruggen, M.**, 1992. Geoarchaeological prospection of the Rommertsdonk. *Analecta Praehistorica Leidensia* 25: 117-128.

Gebruikte afkortingen

AMK	Archeologische MonumentenKaart
ARCHIS	ARChEologisch Informatie Systeem
CMA	Centraal Monumenten Archief
KNA	Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie
-Mv	beneden maaiveld
NAP	Normaal Amsterdams Peil
SIKB	Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer

Overzicht van figuren, tabellen en bijlagen

- Figuur 1.** Ligging van het plangebied; inzet: ligging in Nederland (ster).
- Figuur 2.** Toekomstige situatie plangebied Dorpsstraat 13 te Streefkerk. De donkergrijze vakken betreft de geplande nieuwbouw.
- Figuur 3.** Impressie van het plangebied vanaf de dijk in zuidelijke richting.
- Figuur 4.** Resultaten veldonderzoek.
- Tabel 1.** Overzicht van oppervlakte heipalen en verstoring.
- Tabel 2.** Archeologische tijdschaal.
- Tabel 3.** Verdrinkingstijdstippen voor het rivierduin van Oud-Alblas, geografisch gezien vergelijkbaar met het rivierduin van Streefkerk (naar: Berendsen e.a., 2007).
- Tabel 4.** Resultaten zeefanalyse (maaswijdte 2 mm; nat gezeefd).
- Bijlage 1.** Boorbeschrijvingen.

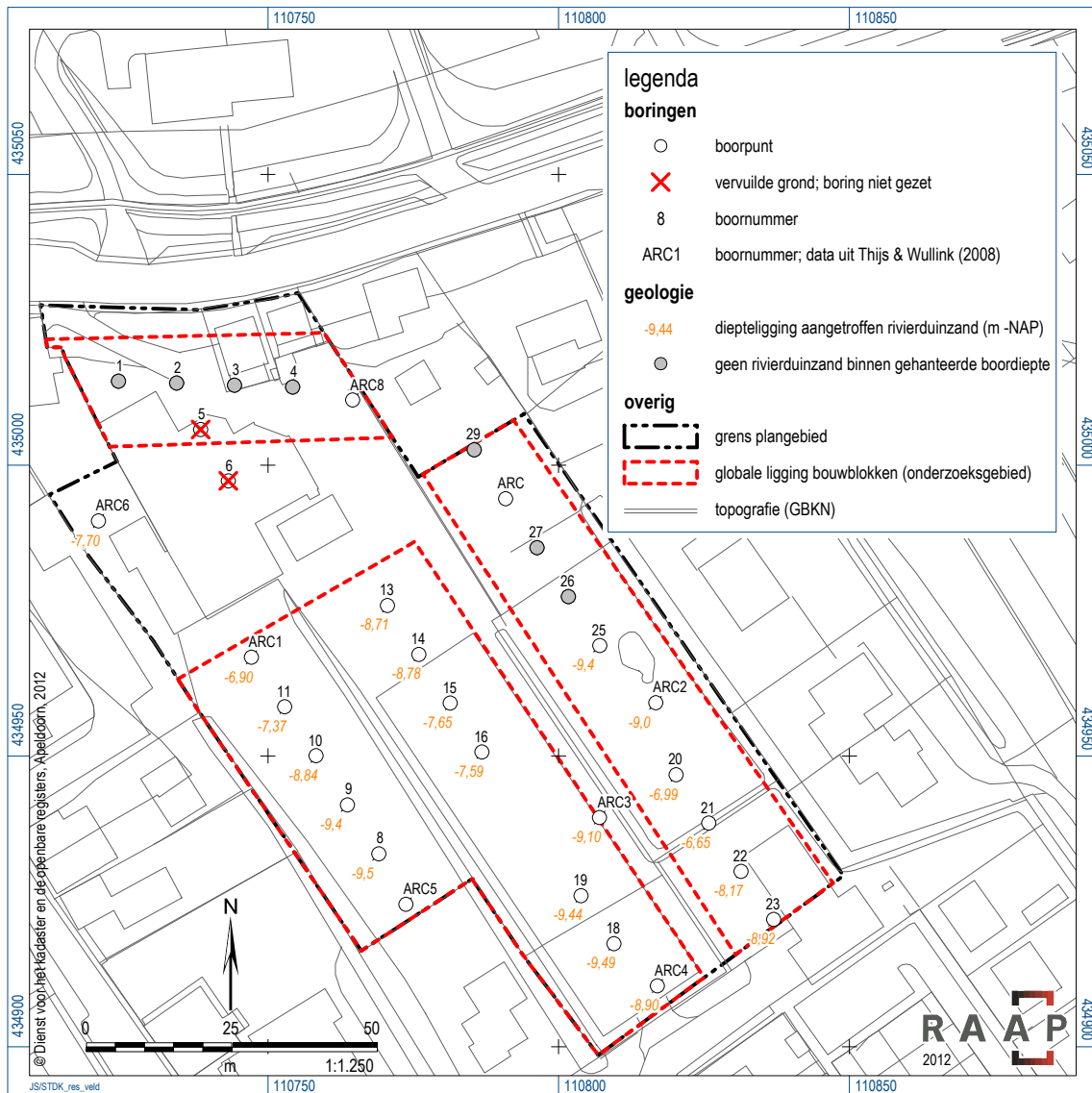
Figuur 1. Ligging van het plangebied; inzet: ligging in Nederland (ster).

Figuur 2. Toekomstige situatie plangebied Dorpsstraat 13 te Streefkerk. De donkergrijze vakken betreft de geplande nieuwbouw.

Figuur 3. Impressie van het plangebied vanaf de dijk in zuidelijke richting.

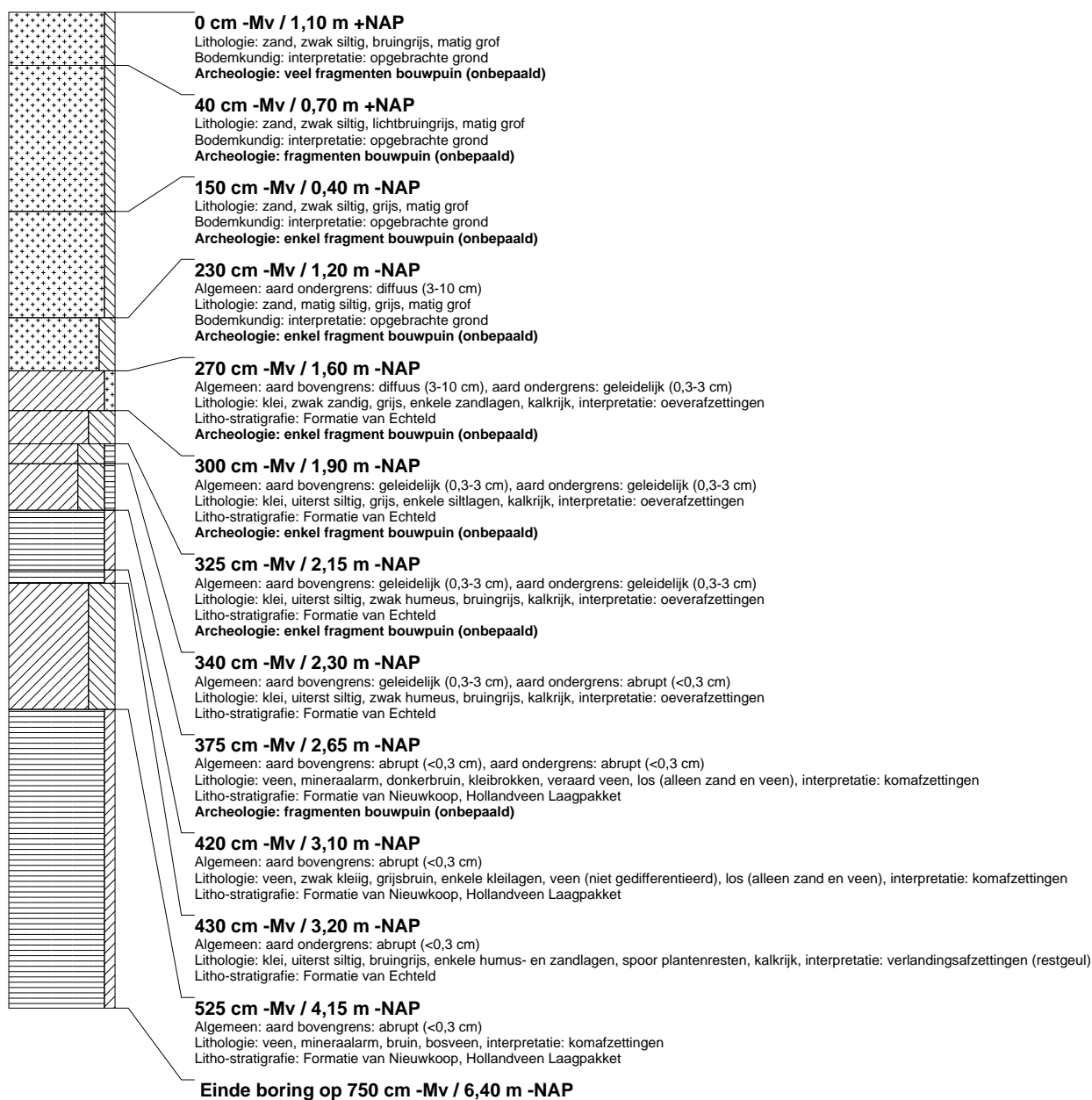

Figuur 4. Resultaten veldonderzoek.

Bijlage 1. Boorbeschrijvingen

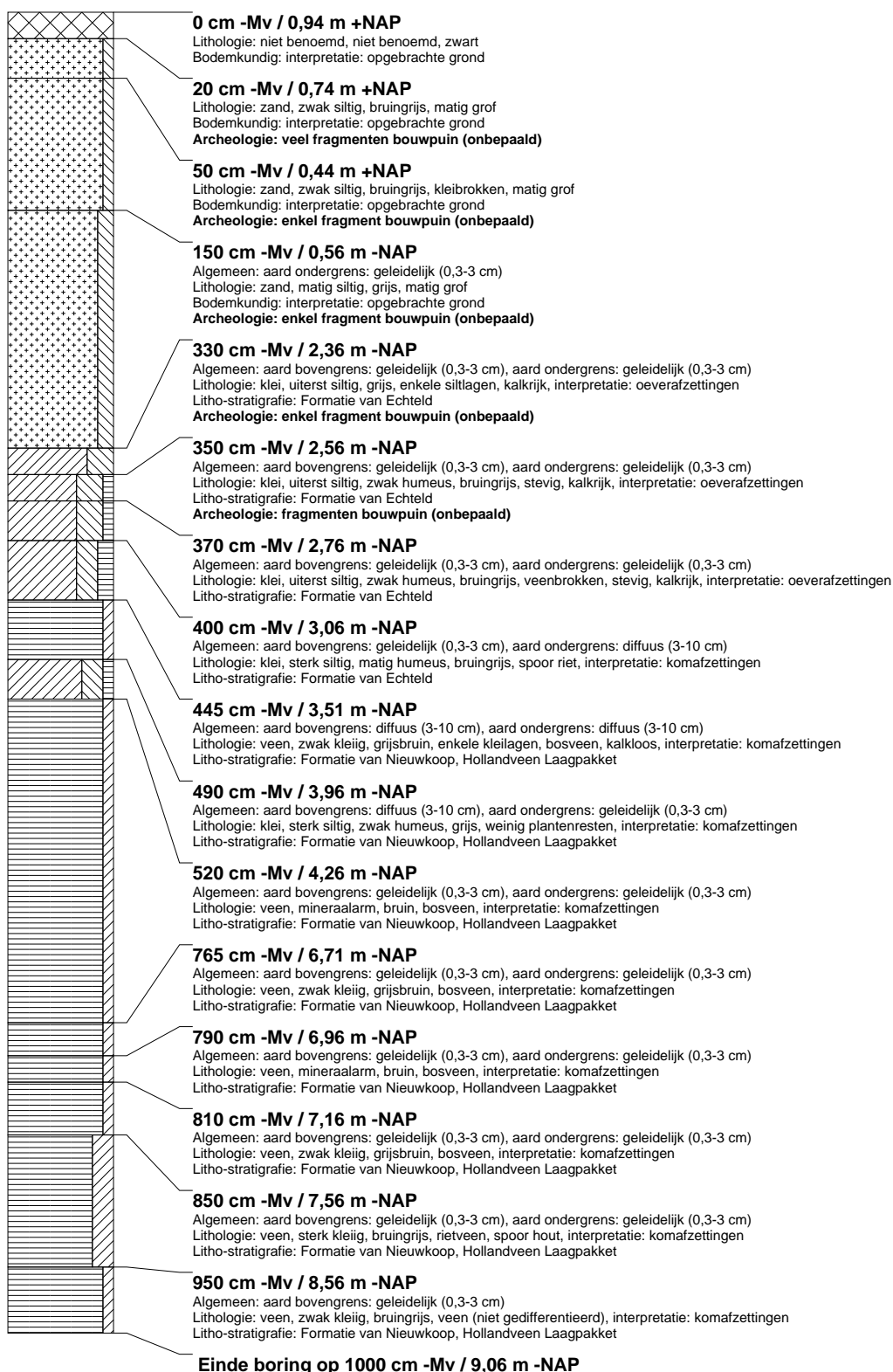
boring: STDK-1

beschrijver: JVE/WV, datum: 27-3-2012, X: 110.723,31, Y: 435.012,06, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 38D, hoogte: 1,10, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: verhard, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Liesveld, plaatsnaam: Streefkerk, opdrachtgever: XX, uitvoerder: RAAP West

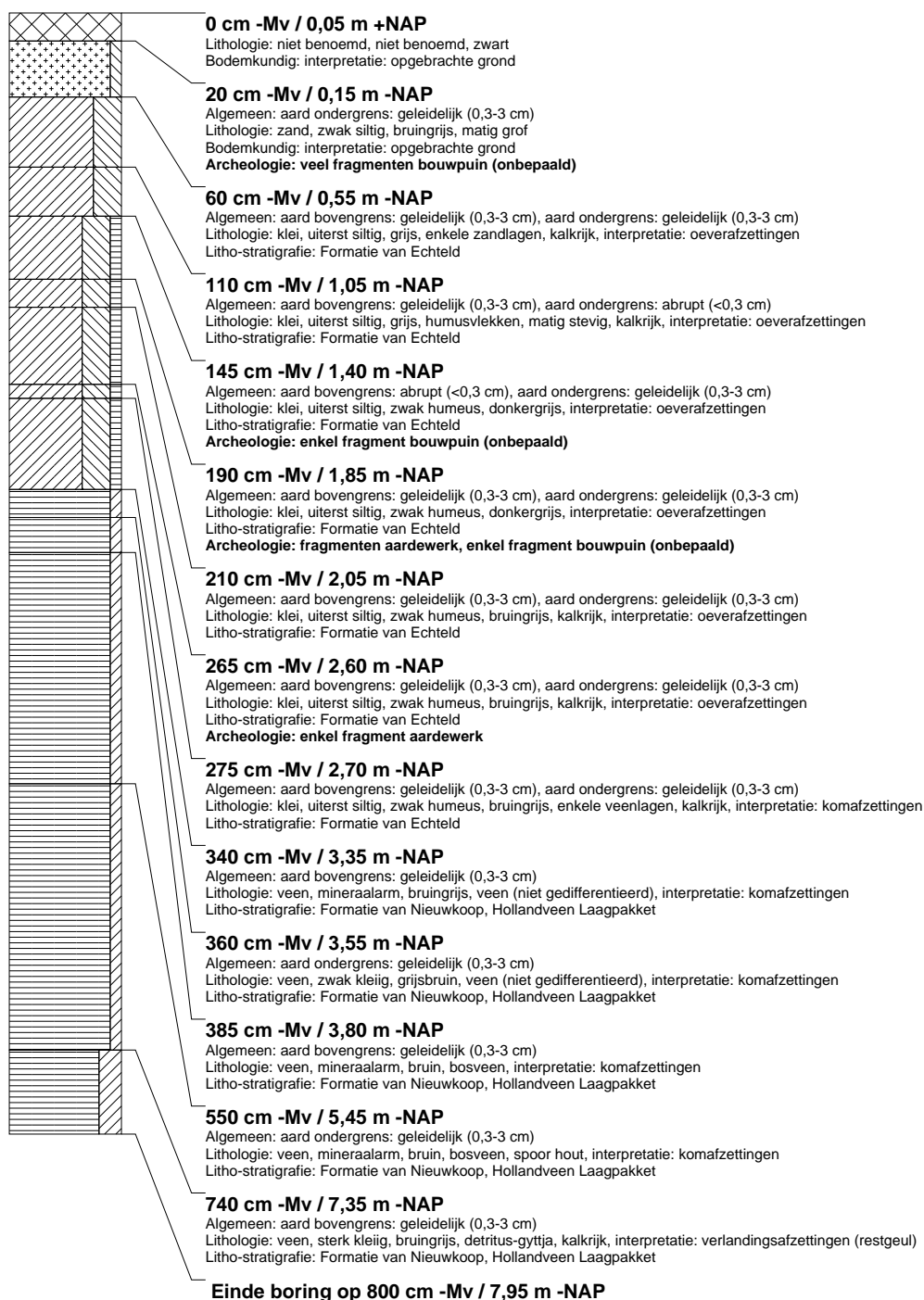
boring: STDK-2

beschrijver: JVE/WV, datum: 27-3-2012, X: 110.734,27, Y: 435.014,15, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 38D, hoogte: 0,94, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: verhard, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Liesveld, plaatsnaam: Streefkerk, opdrachtgever: XX, uitvoerder: RAAP West

boring: STDK-3

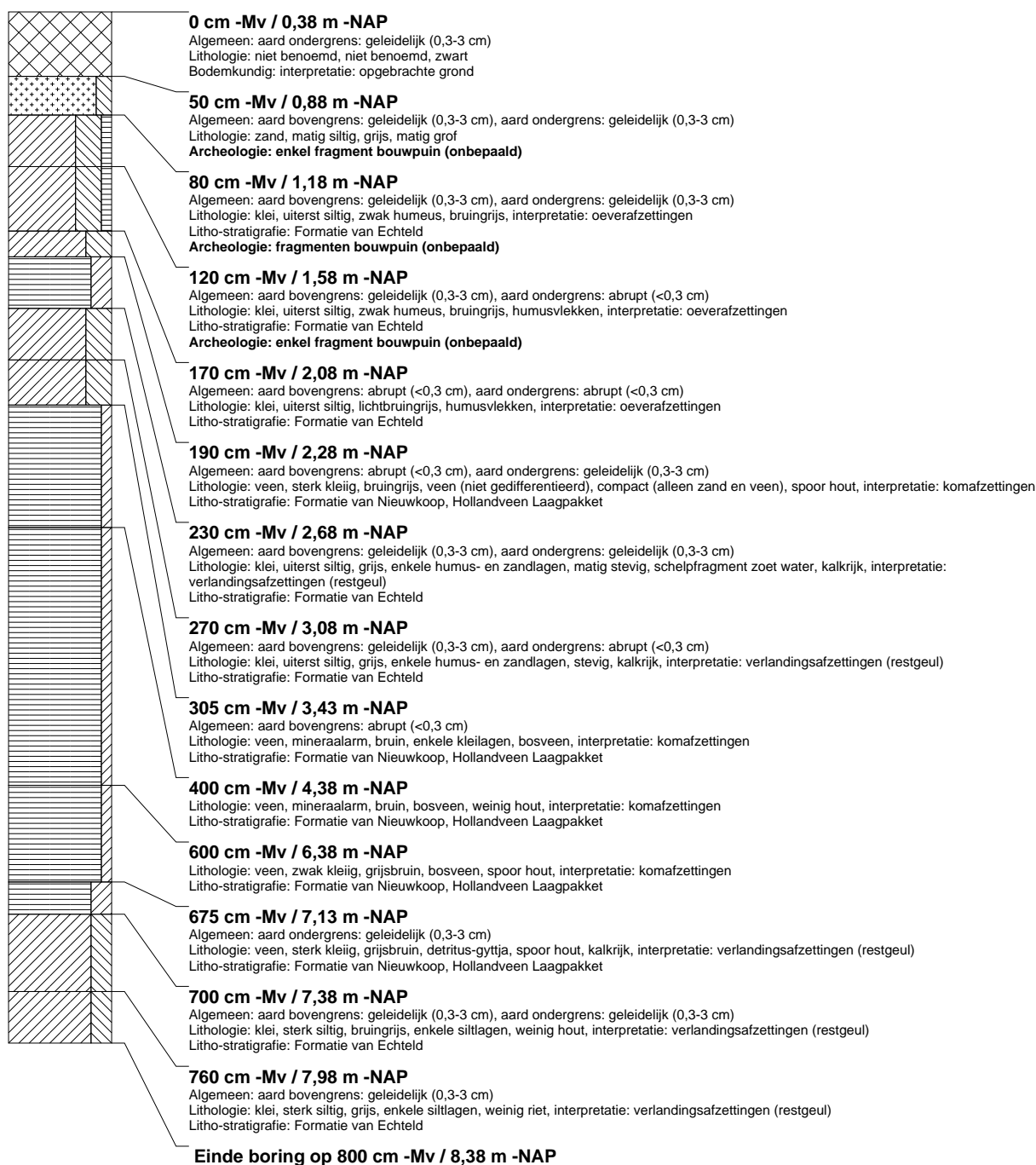
beschrijver: JVE/WV, datum: 27-3-2012, X: 110.744,21, Y: 435.012,69, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 38D, hoogte: 0,05, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: verhard, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Liesveld, plaatsnaam: Streefkerk, opdrachtgever: XX, uitvoerder: RAAP West

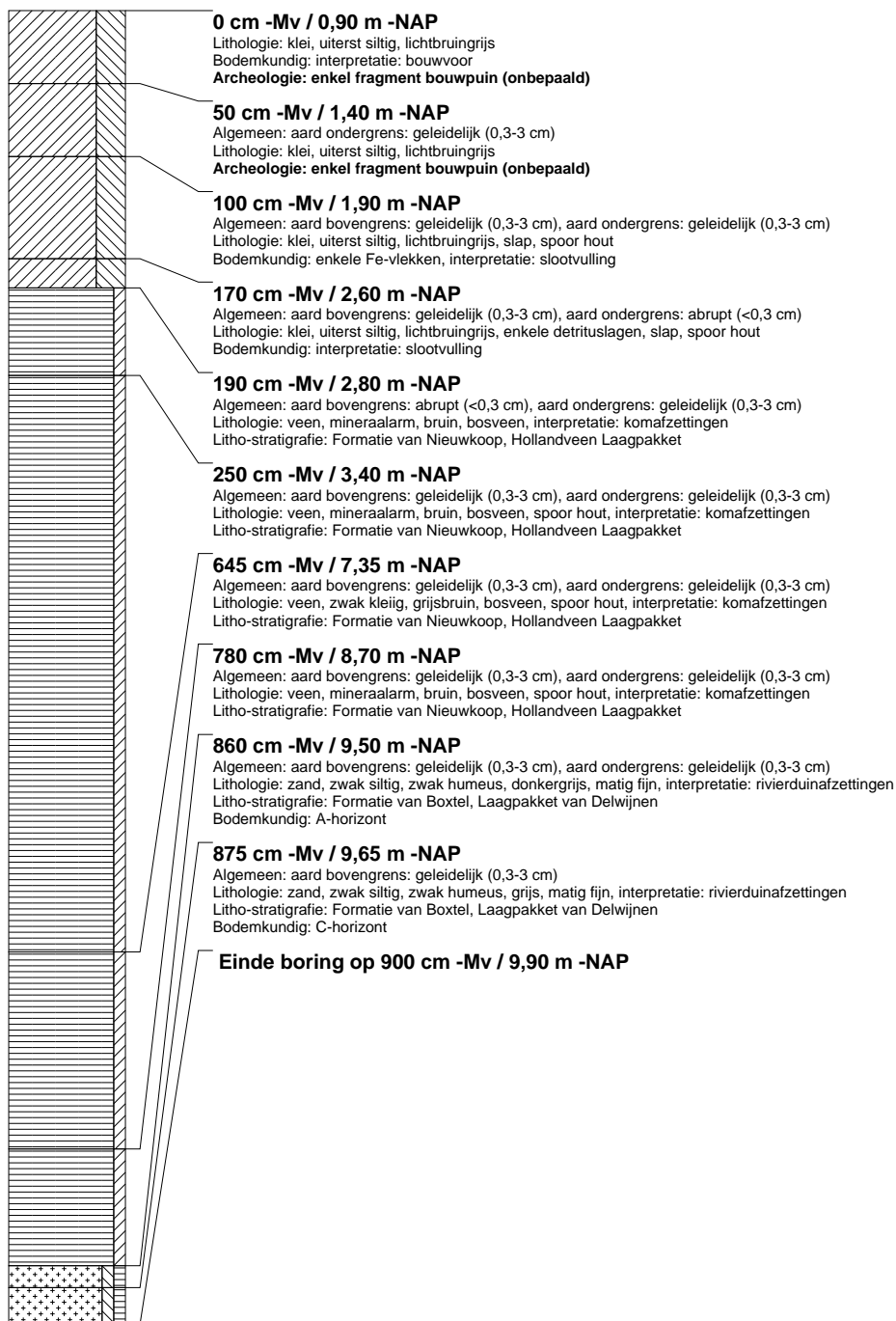
boring: STDK-4

beschrijver: JVE/WV, datum: 27-3-2012, X: 110.754,22, Y: 435.013,40, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 38D, hoogte: -0,38, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: verhard, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Liesveld, plaatsnaam: Streefkerk, opdrachtgever: XX, uitvoerder: RAAP West

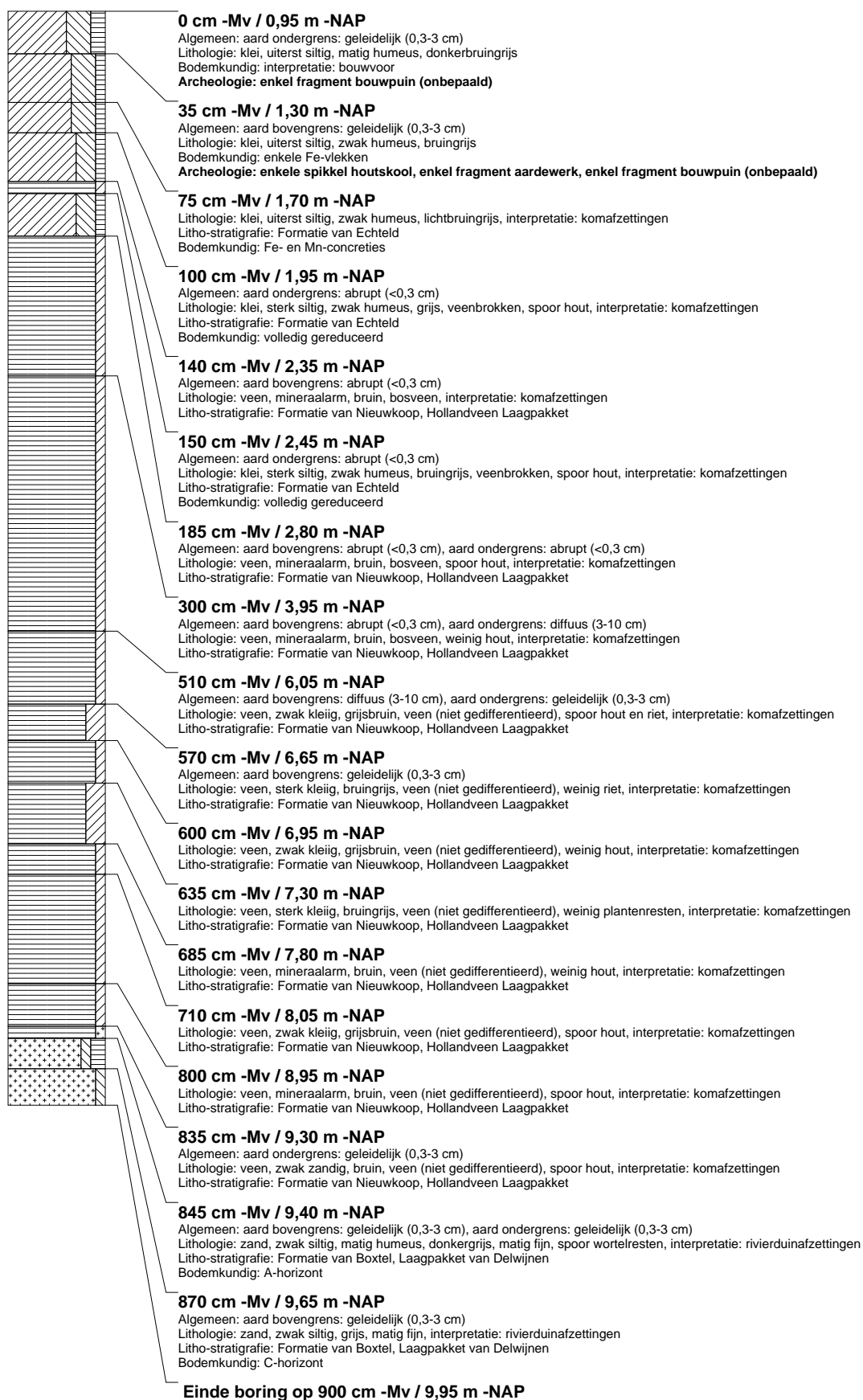
boring: STDK-8

beschrijver: JVE/WV, datum: 28-3-2012, X: 110.769,10, Y: 434.933,27, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 38D, hoogte: -0,90, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Liesveld, plaatsnaam: Streefkerk, opdrachtgever: XX, uitvoerder: RAAP West

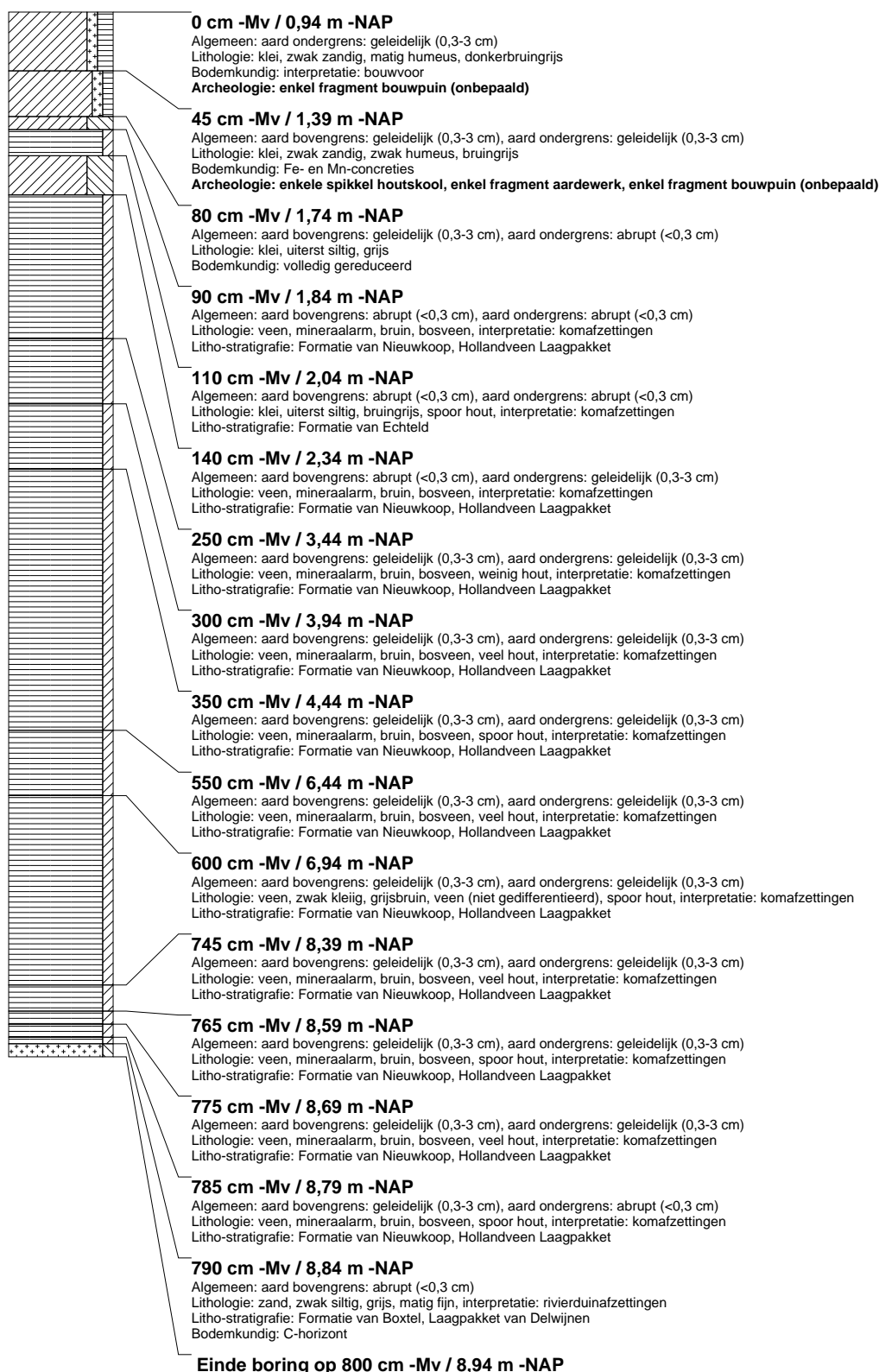
boring: STDK-9

beschrijver: JVE/WV, datum: 28-3-2012, X: 110.763,74, Y: 434.941,60, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 38D, hoogte: -0,95, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Liesveld, plaatsnaam: Streefkerk, opdrachtgever: XX, uitvoerder: RAAP West

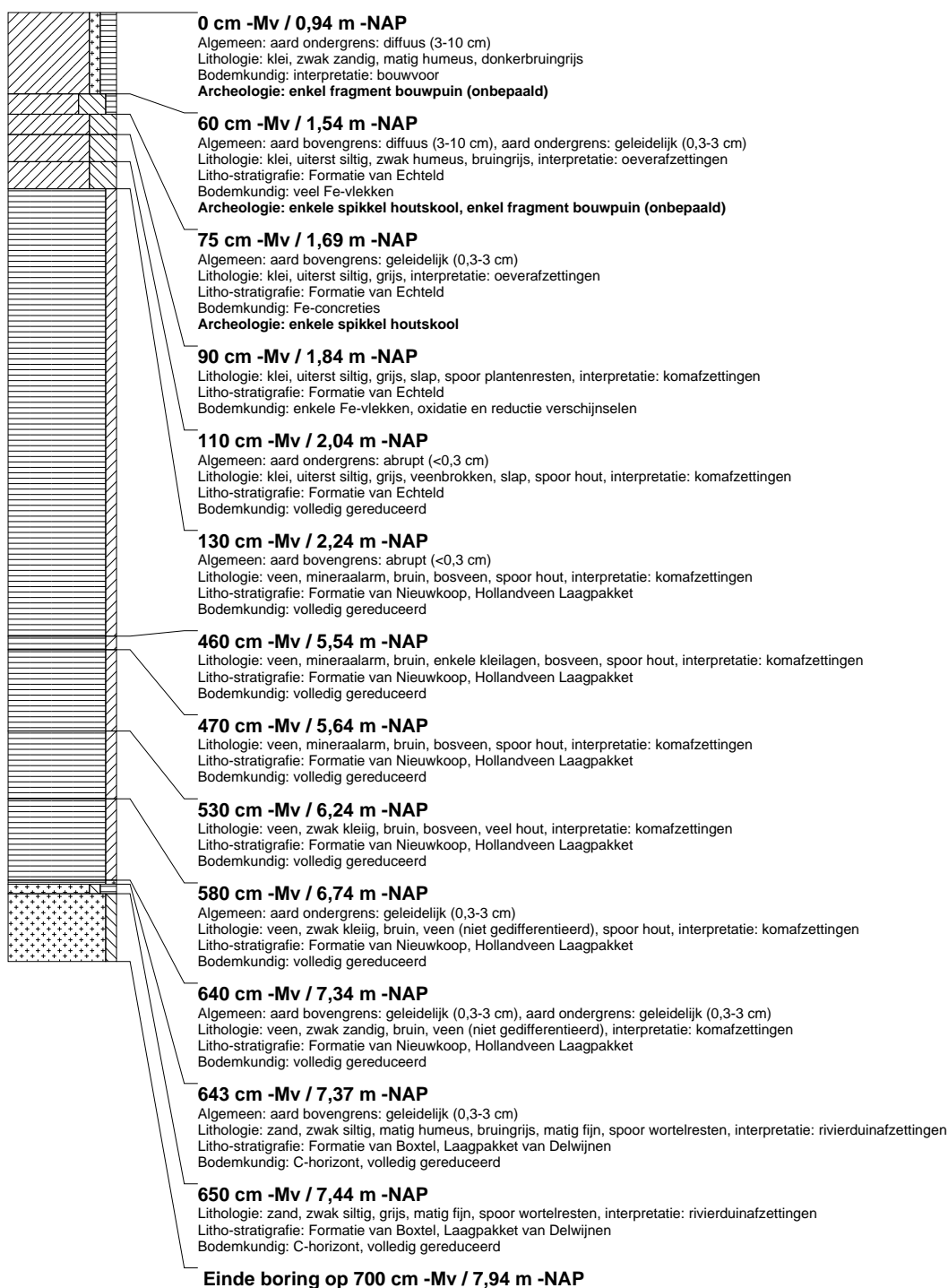
boring: STDK-10

beschrijver: JVE/WV, datum: 28-3-2012, X: 110.758,28, Y: 434.950,09, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 38D, hoogte: -0,94, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Liesveld, plaatsnaam: Streefkerk, opdrachtgever: XX, uitvoerder: RAAP West

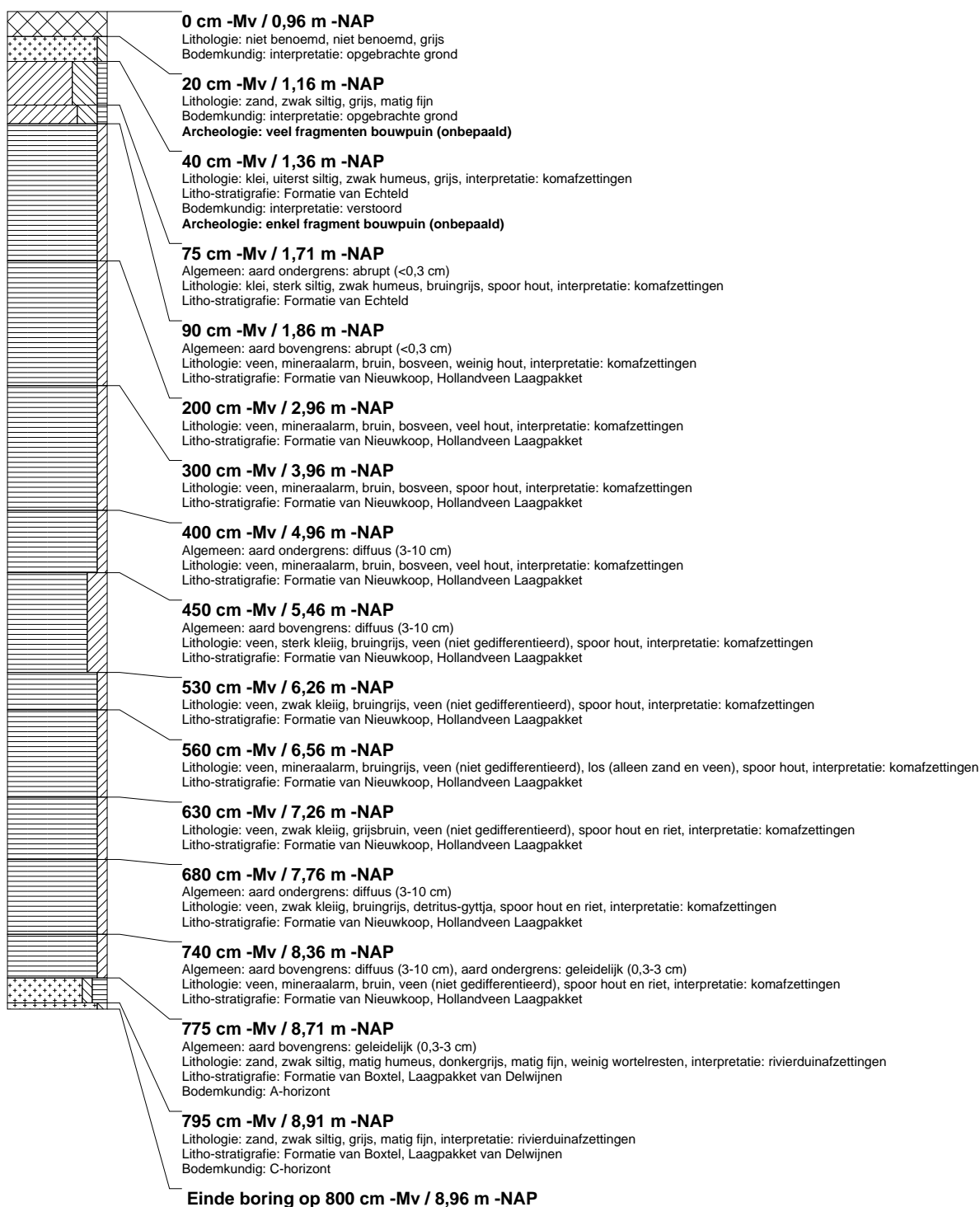
boring: STDK-11

beschrijver: JVE/WV, datum: 28-3-2012, X: 110.752,93, Y: 434.958,46, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 38D, hoogte: -0,94, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Liesveld, plaatsnaam: Streefkerk, opdrachtgever: XX, uitvoerder: RAAP West

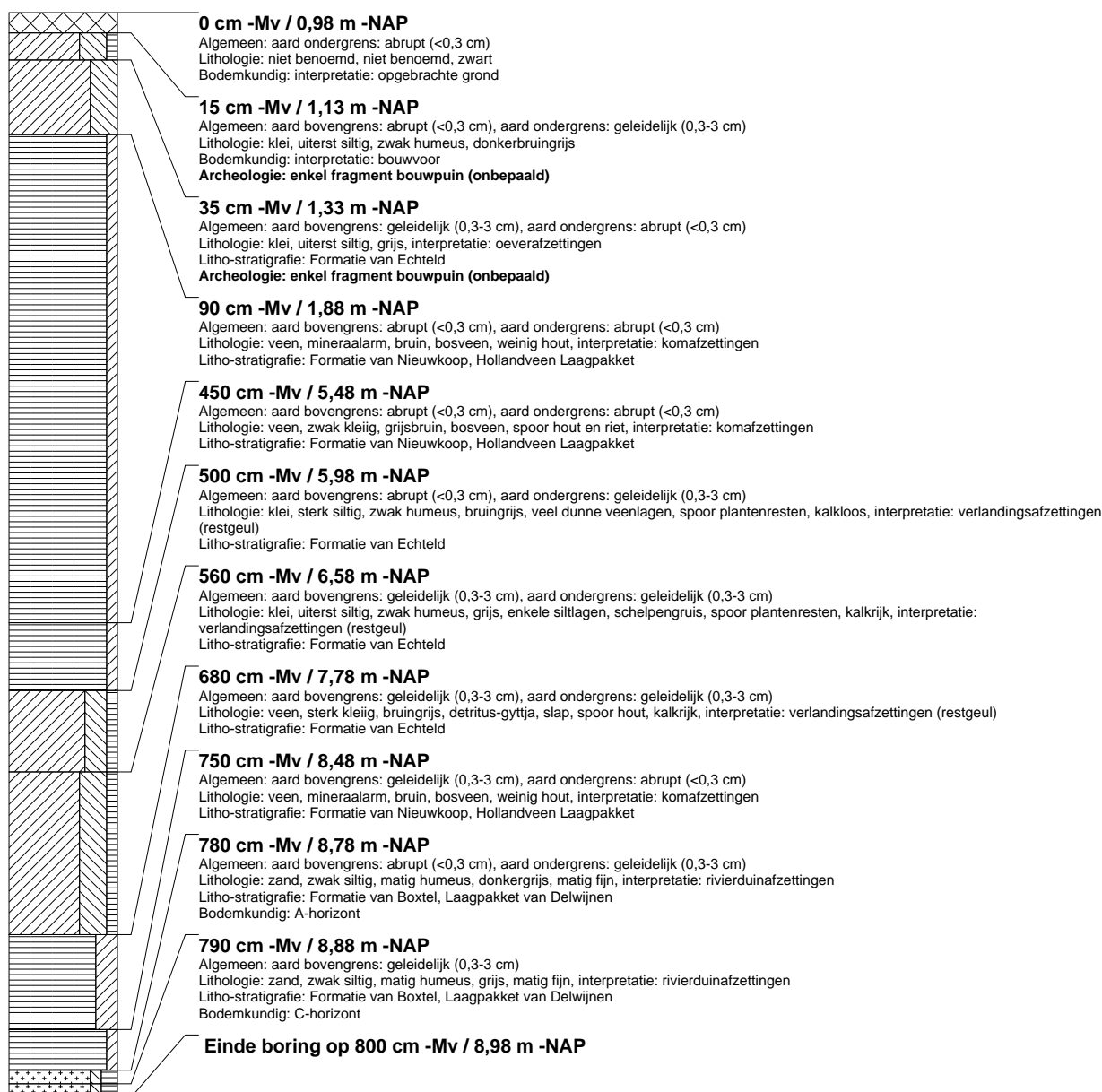
boring: STDK-13

beschrijver: JVE/WV, datum: 28-3-2012, X: 110.770,47, Y: 434.975,88, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 38D, hoogte: -0,96, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: verhard, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Liesveld, plaatsnaam: Streefkerk, opdrachtgever: XX, uitvoerder: RAAP West

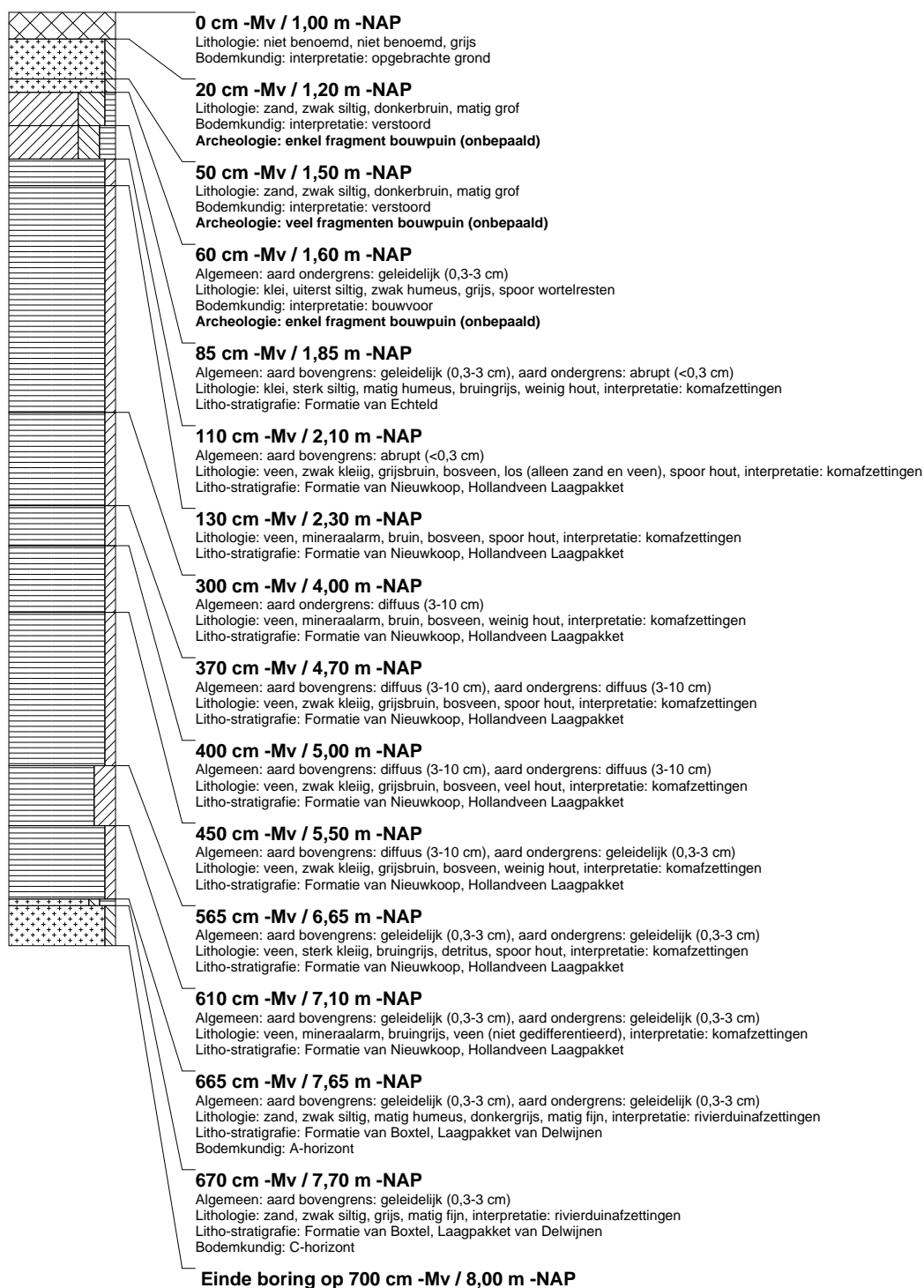
boring: STDK-14

beschrijver: JVE/WV, datum: 28-3-2012, X: 110.775,94, Y: 434.967,44, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 38D, hoogte: -0,98, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: verhard, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Liesveld, plaatsnaam: Streefkerk, opdrachtgever: XX, uitvoerder: RAAP West

boring: STDK-15

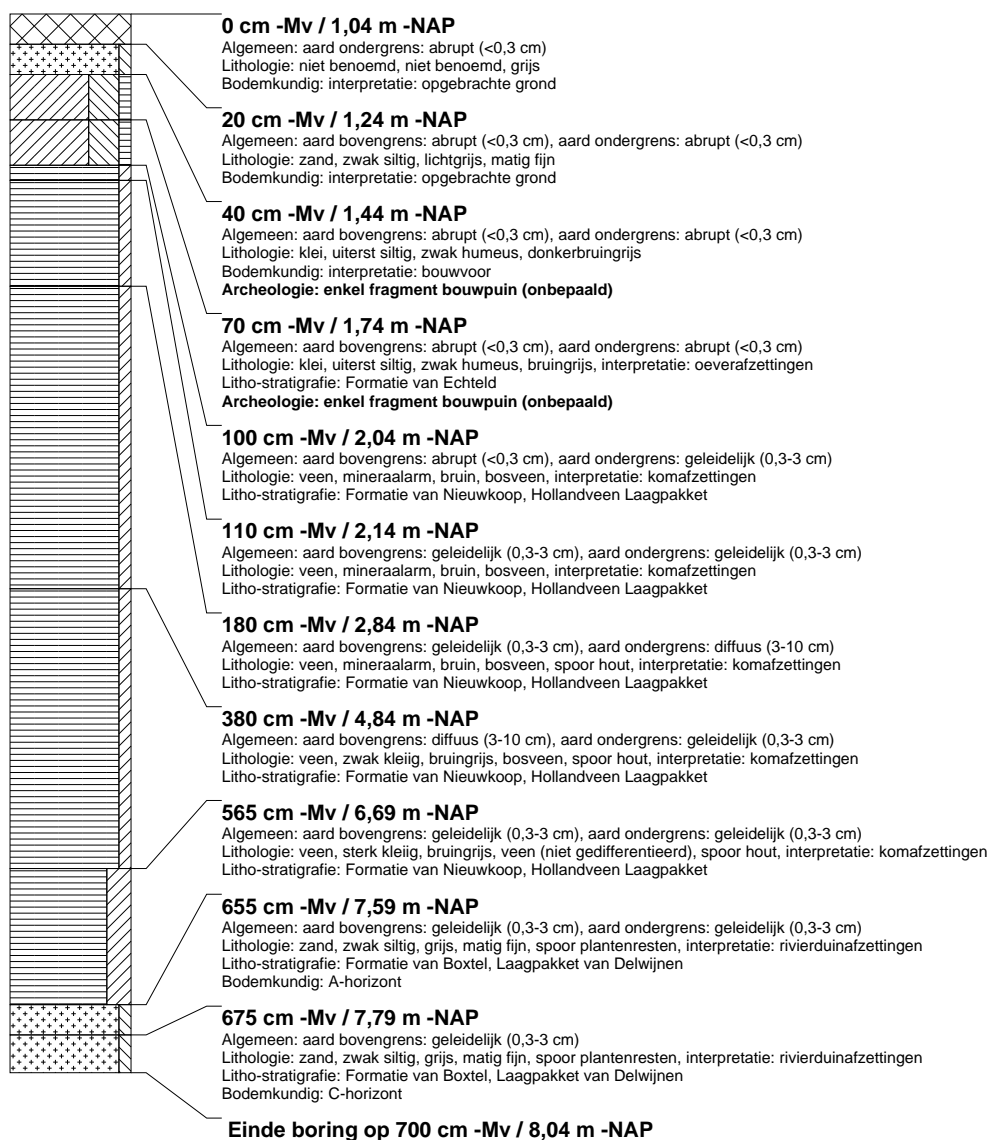
beschrijver: JVE/WV, datum: 28-3-2012, X: 110.781,35, Y: 434.959,12, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 38D, hoogte: -1,00, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: verhard, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Liesveld, plaatsnaam: Streefkerk, opdrachtgever: XX, uitvoerder: RAAP West

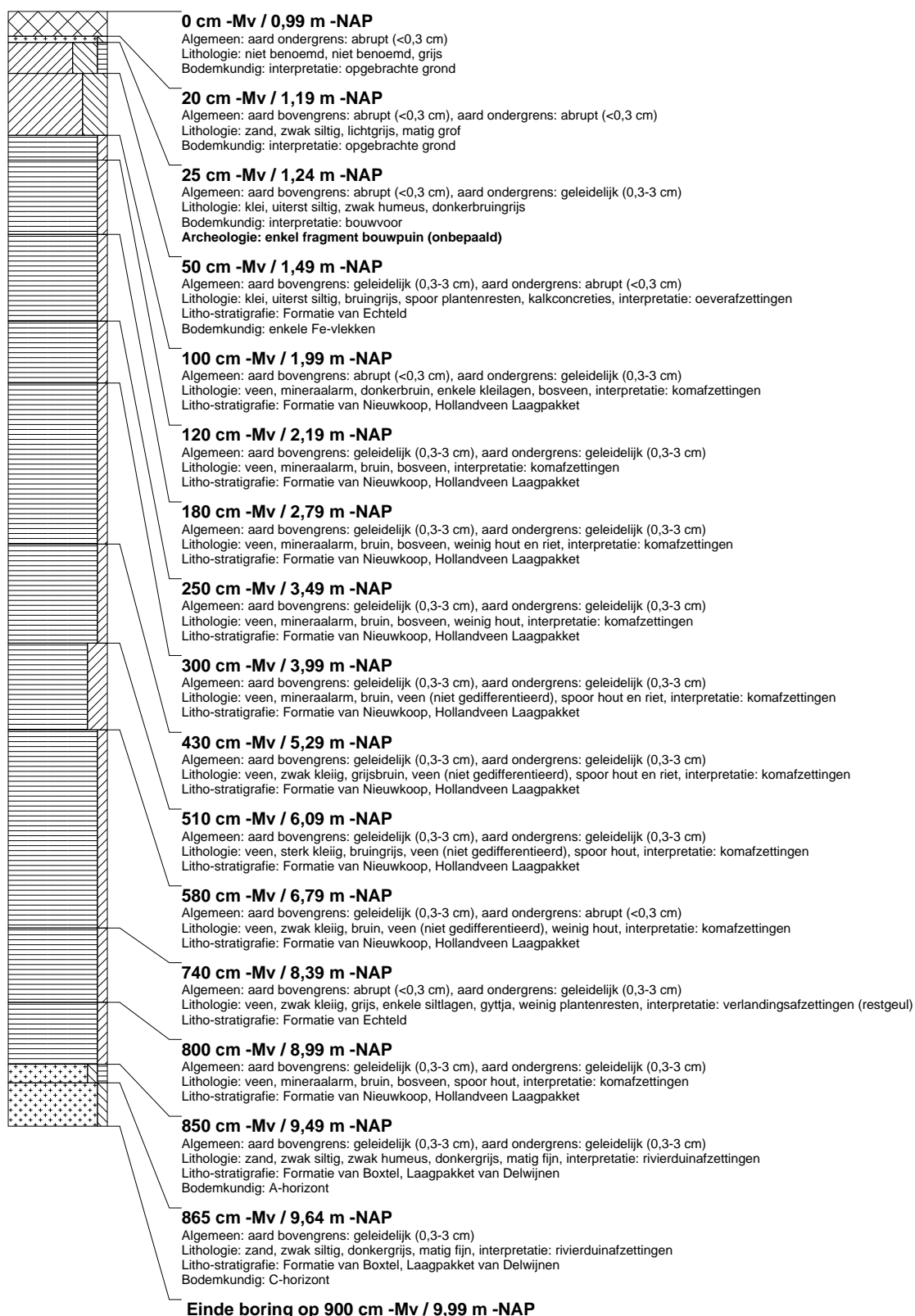
boring: STDK-16

beschrijver: JVE/WV, datum: 28-3-2012, X: 110.786,78, Y: 434.950,73, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 38D, hoogte: -1,04, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: verhard, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Liesveld, plaatsnaam: Streefkerk, opdrachtgever: XX, uitvoerder: RAAP West

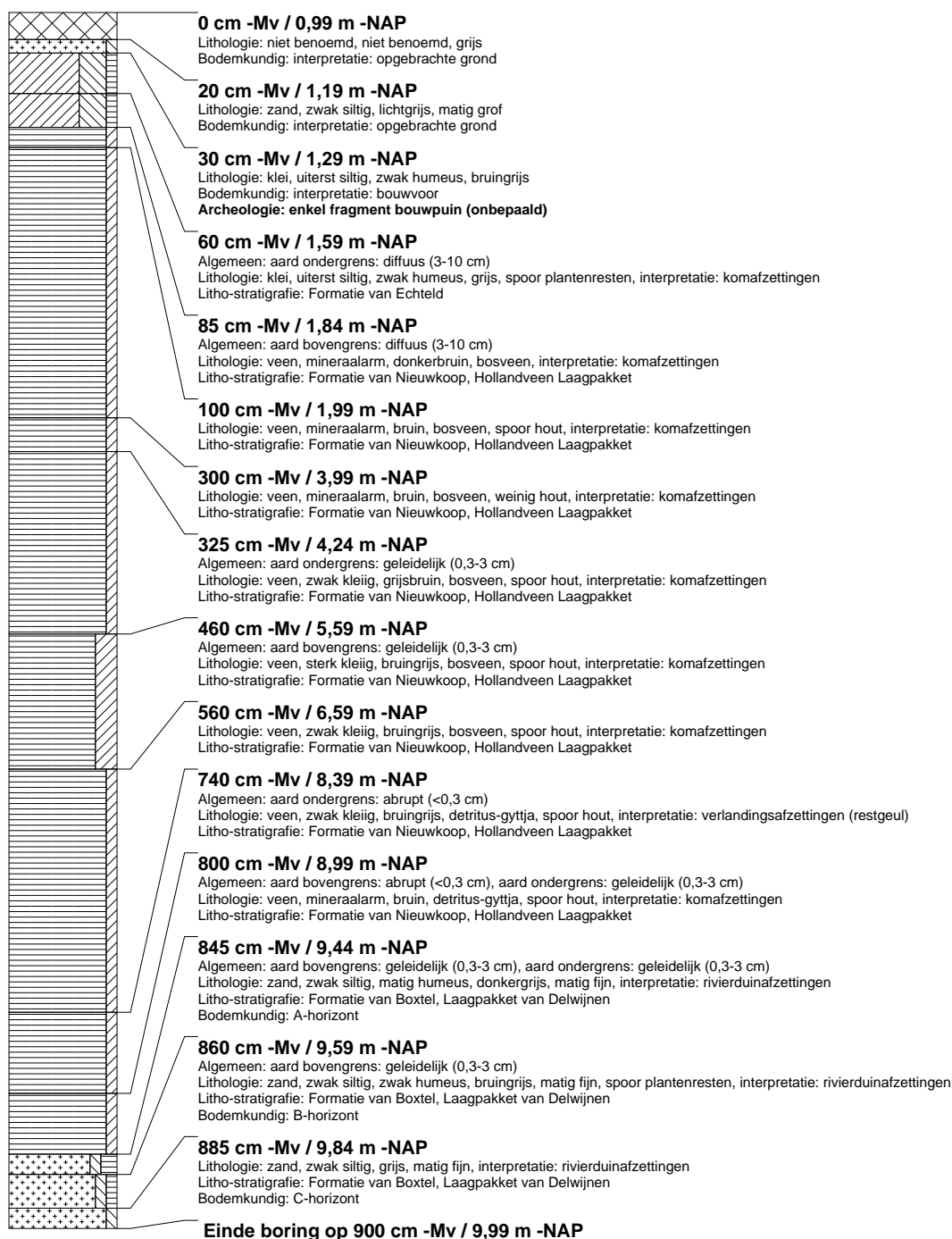
boring: STDK-18

beschrijver: JVE/WV, datum: 28-3-2012, X: 110.809,45, Y: 434.917,68, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 38D, hoogte: -0,99, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: verhard, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Liesveld, plaatsnaam: Streefkerk, opdrachtgever: XX, uitvoerder: RAAP West

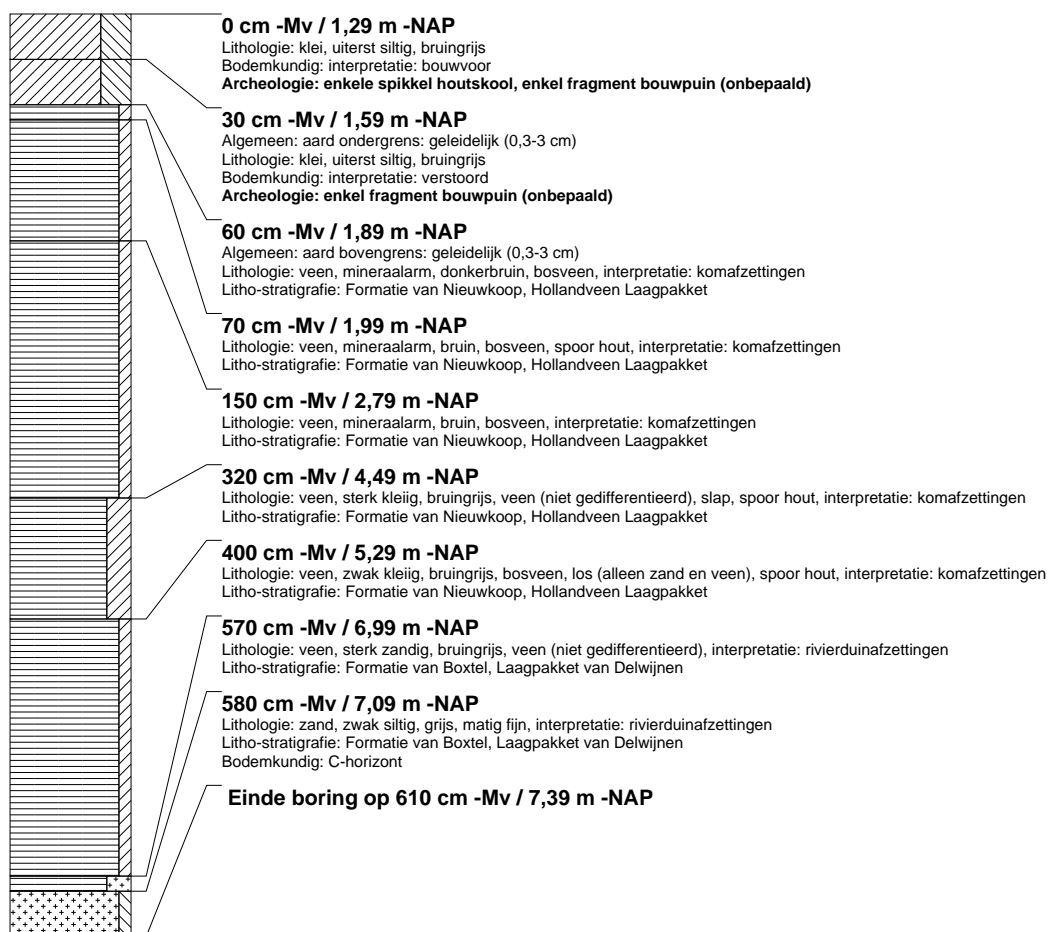
boring: STDK-19

beschrijver: JVE/WV, datum: 28-3-2012, X: 110.803,93, Y: 434.925,93, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 38D, hoogte: -0,99, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: verhard, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Liesveld, plaatsnaam: Streefkerk, opdrachtgever: XX, uitvoerder: RAAP West

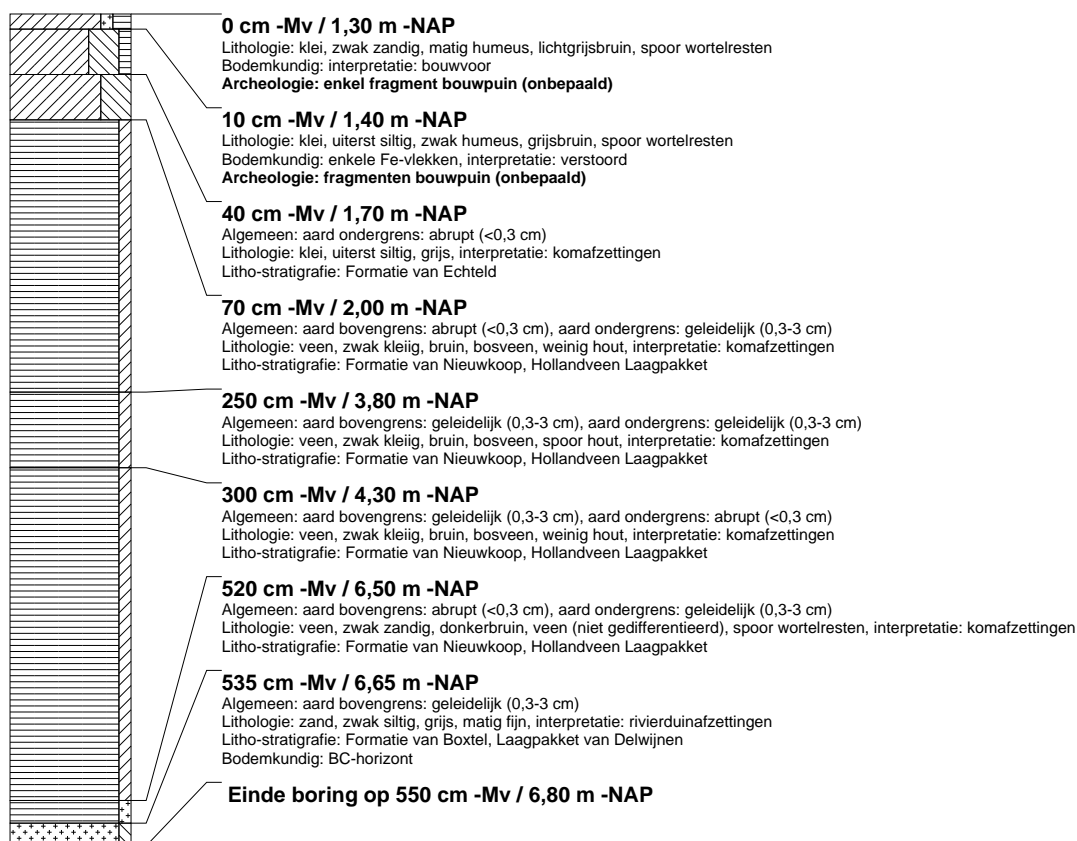
boring: STDK-20

beschrijver: JVE/WV, datum: 27-3-2012, X: 110.819,71, Y: 434.946,20, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 38D, hoogte: -1,29, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: verhard, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Liesveld, plaatsnaam: Streefkerk, opdrachtgever: XX, uitvoerder: RAAP West

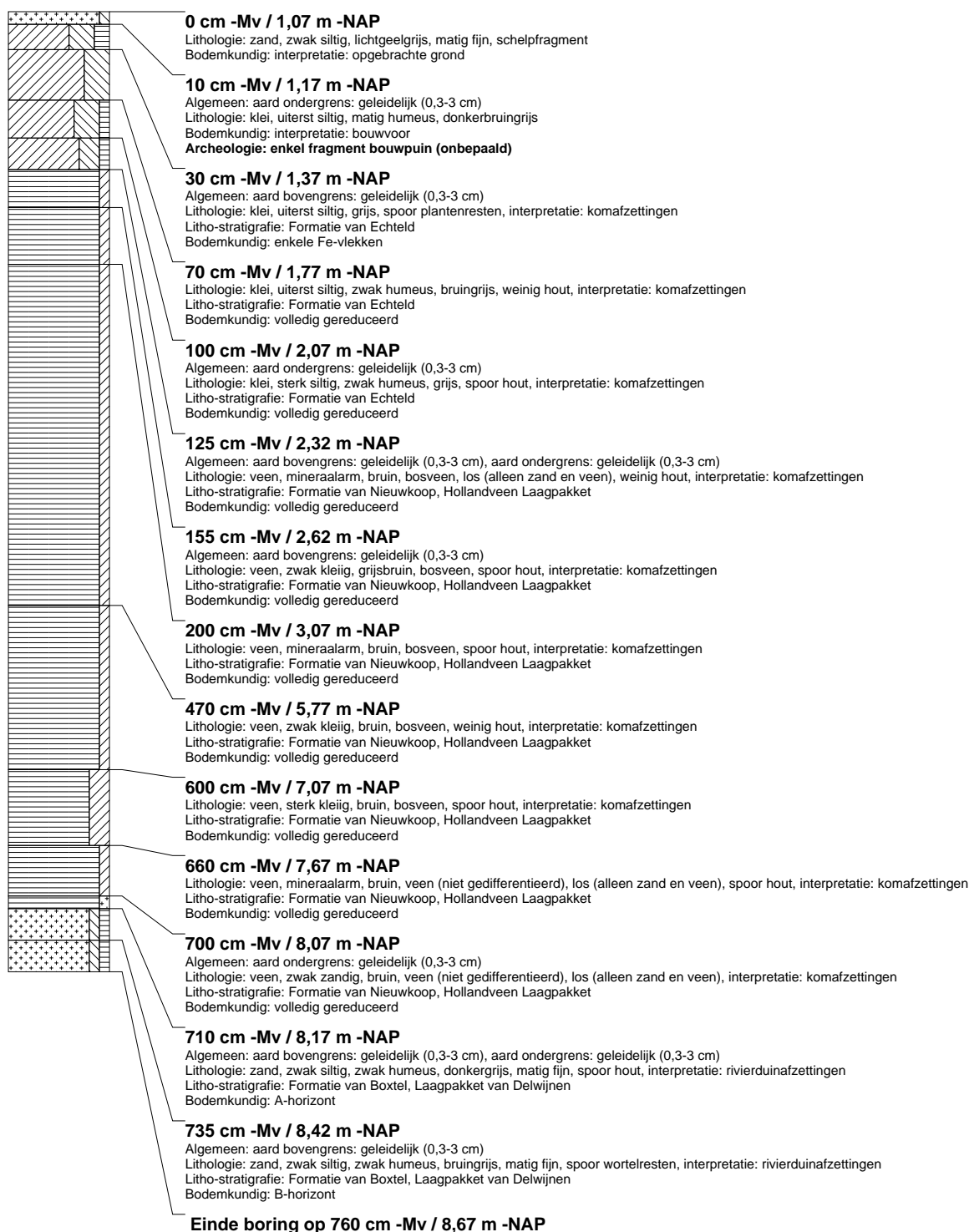
boring: STDK-21

beschrijver: JVE/WV, datum: 27-3-2012, X: 110.822,93, Y: 434.938,82, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 38D, hoogte: -1,30, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: verhard, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Liesveld, plaatsnaam: Streefkerk, opdrachtgever: XX, uitvoerder: RAAP West

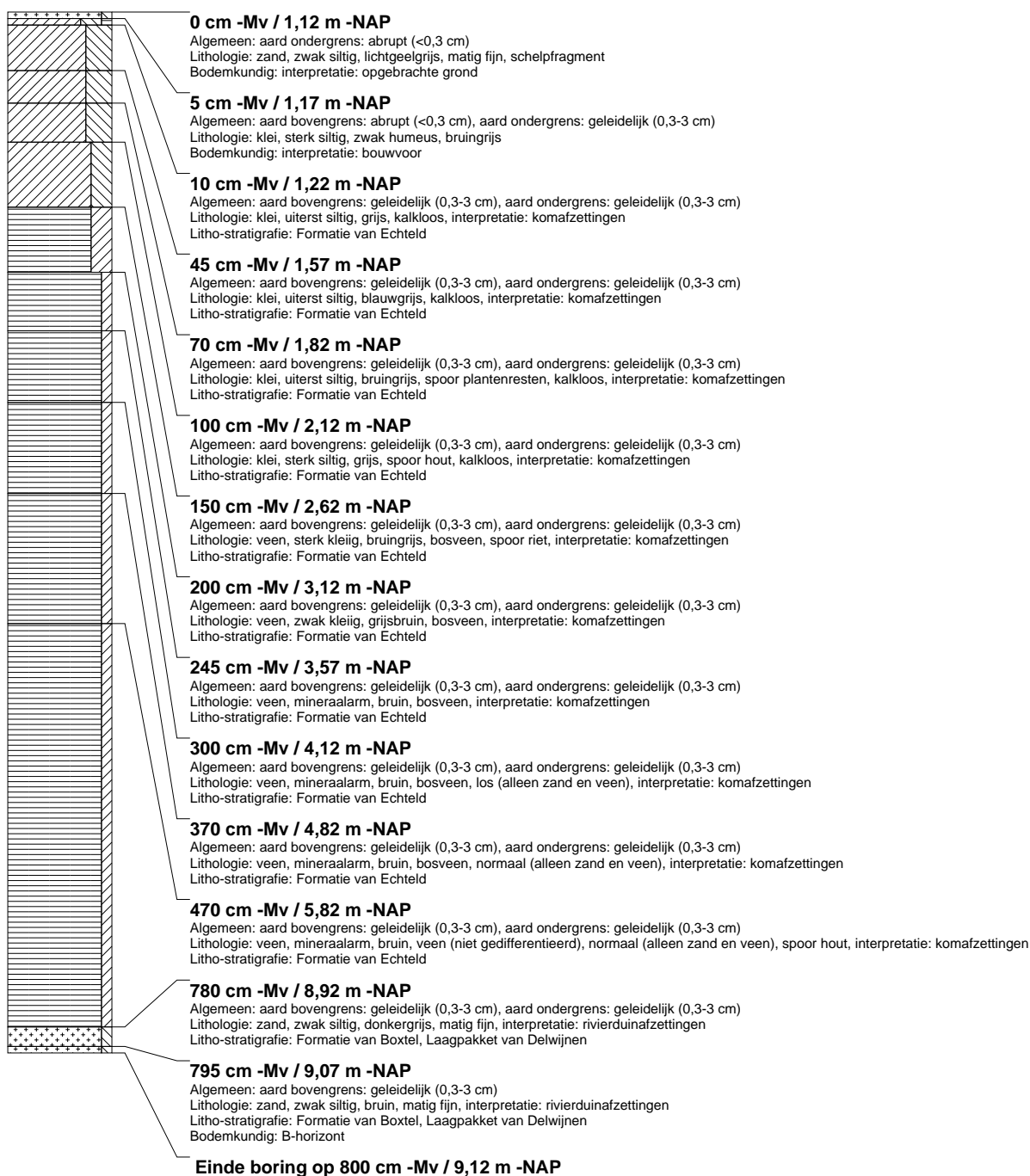
boring: STDK-22

beschrijver: JVE/WV, datum: 27-3-2012, X: 110.831,41, Y: 434.930,10, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 38D, hoogte: -1,07, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: verhard, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Liesveld, plaatsnaam: Streefkerk, opdrachtgever: XX, uitvoerder: RAAP West

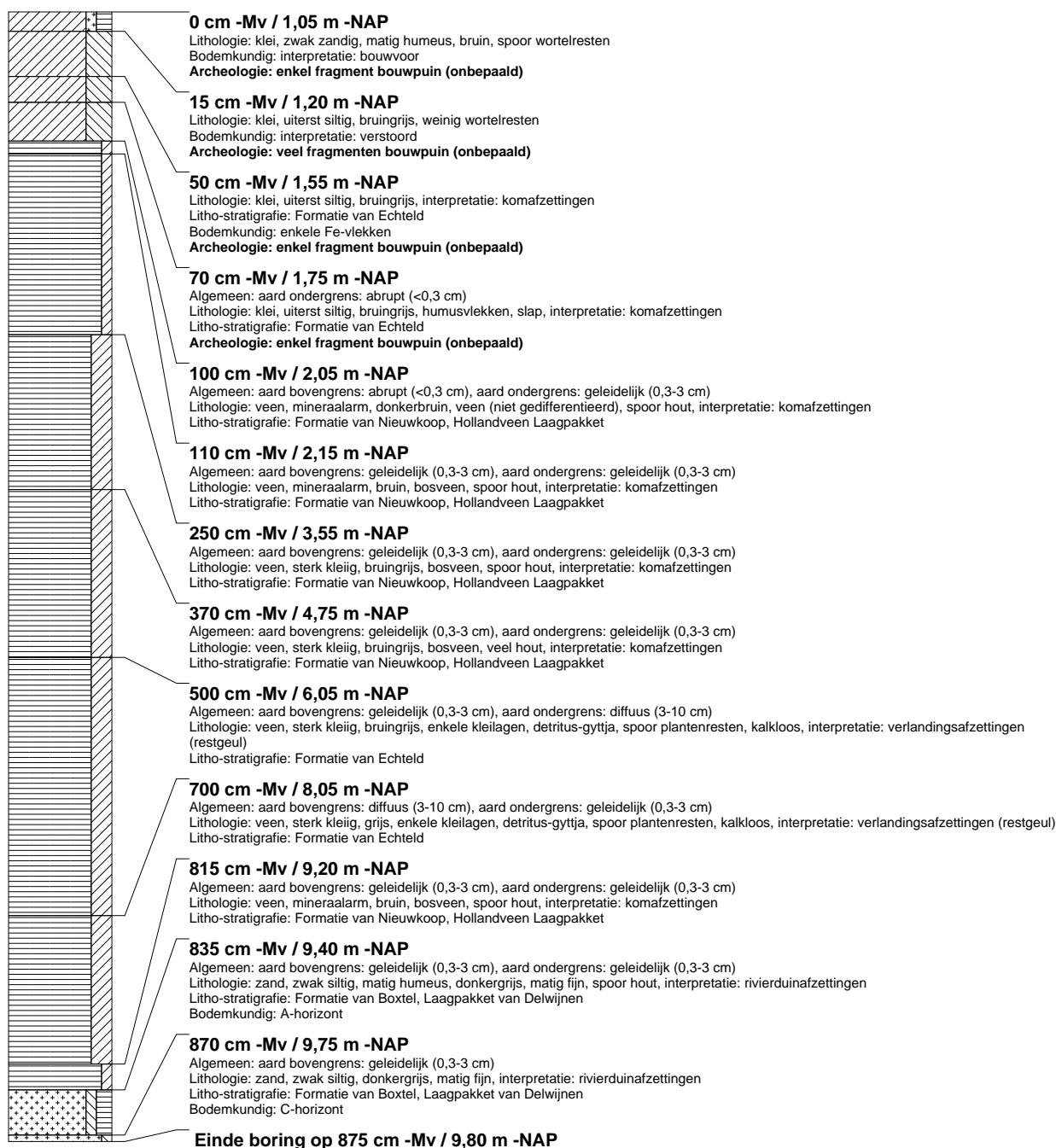
boring: STDK-23

beschrijver: JVE/WV, datum: 27-3-2012, X: 110.836,87, Y: 434.921,91, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 38D, hoogte: -1,12, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: verhard, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Liesveld, plaatsnaam: Streefkerk, opdrachtgever: XX, uitvoerder: RAAP West

boring: STDK-25

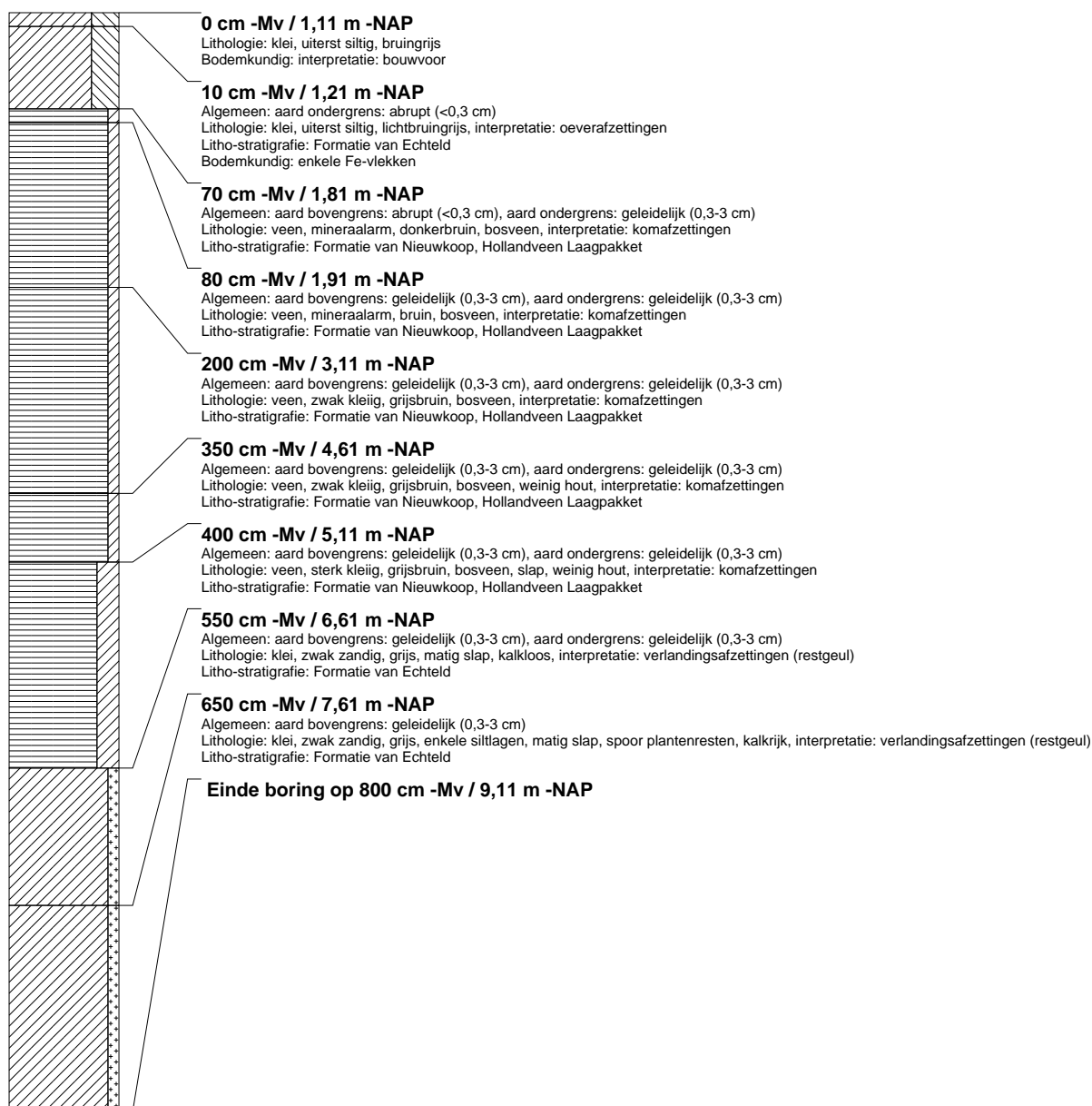
beschrijver: JVE/WV, datum: 28-3-2012, X: 110.807,45, Y: 434.968,65, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 38D, hoogte: -1,05, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: slecht, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Liesveld, plaatsnaam: Streefkerk, opdrachtgever: XX, uitvoerder: RAAP West

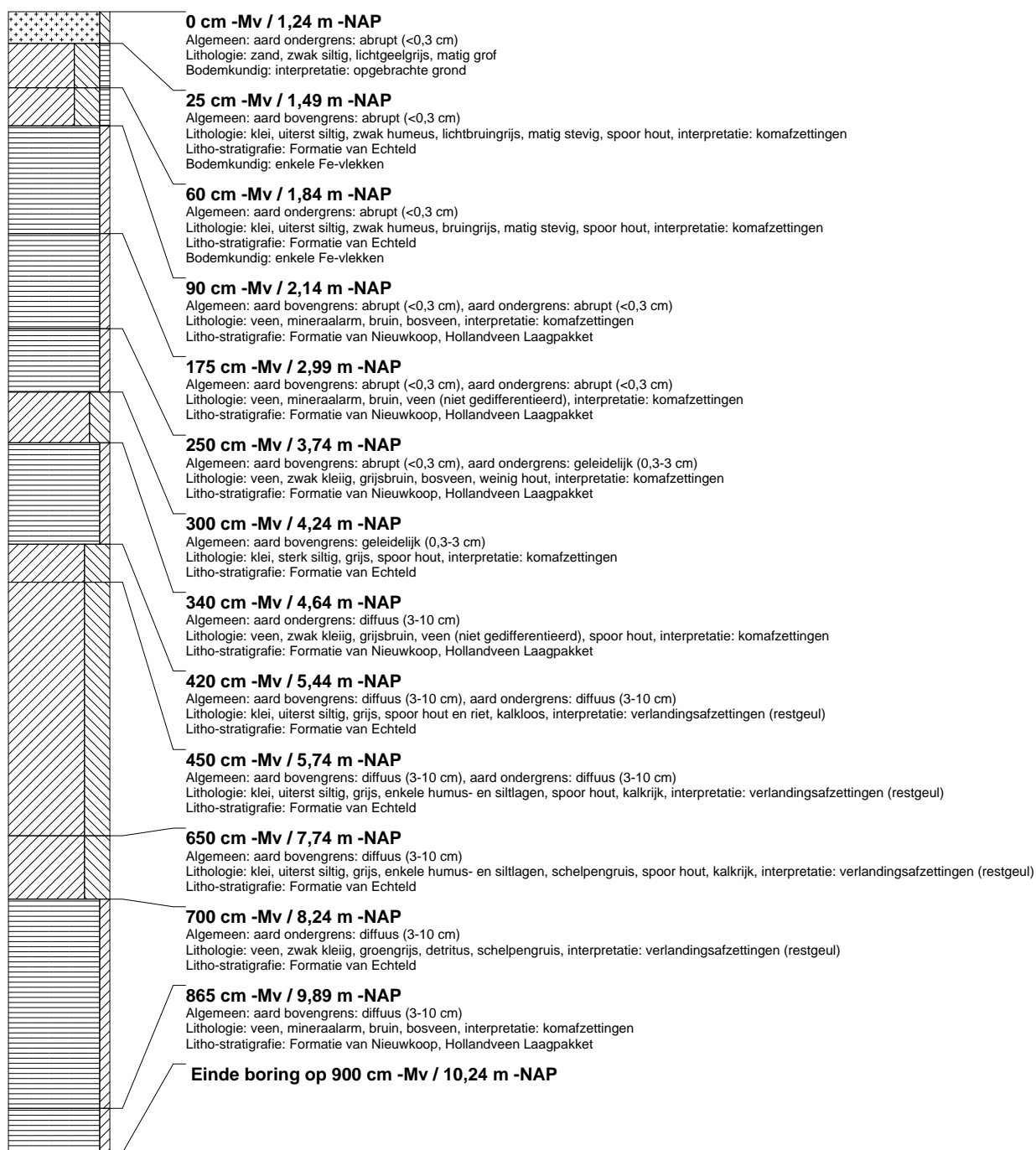
boring: STDK-26

beschrijver: JVE/WV, datum: 27-3-2012, X: 110.801,89, Y: 434.978,41, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 38D, hoogte: -1,11, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: verhard, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Liesveld, plaatsnaam: Streefkerk, opdrachtgever: XX, uitvoerder: RAAP West

boring: STDK-27

beschrijver: JVE/WV, datum: 28-3-2012, X: 110.796,13, Y: 434.985,87, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 38D, hoogte: -1,24, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: slecht, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Liesveld, plaatsnaam: Streefkerk, opdrachtgever: XX, uitvoerder: RAAP West

boring: STDK-29

beschrijver: JVE/WV, datum: 28-3-2012, X: 110.784,53, Y: 435.003,16, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 38D, hoogte: -1,02, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: slecht, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Liesveld, plaatsnaam: Streefkerk, opdrachtgever: XX, uitvoerder: RAAP West

